Դ. 870 — 1888 ԱՊՐԻԼ 13 ՇԱԲԱԹ — 1305 ՇԱՎԱՆ 14 — ՏԷՕՐՏԻՆՆԱՅԻ ՄԻՆՉ

40 ԹԱՐԱԳ

ՀԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԱԳԻՏԷ

40 ԹԱՐԱԳ

ԲՈԼԻԹԻԳԻՏԷ ՄԻԼԻՏԷ ԹԻՒՃԱՌԱՅԻՏԷ ՍԱՐՐԱՖԻՏԷ ՎԷ ԻԼՄԻՏԷ

ԵՐԵՎԱՆԻ ԿԱԶԷԹԱ

ԱՊՕՆԷ ՖԻՏԱԹԼԱՐԸ

	12 պլեխ	6 պլեխ	3 պլեխ
ՍԹԱՄՊՈԼ	200 ղր.	105 ղր.	55 ղր.
ԹԱՇՐԱ	240 »	125 »	

Մէկ հատիկ 20 ղրուշան

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՏԱԹԼԱՐԸ

Լինի, Զնի վէ Զինի սահ[illegible] 7 ղր. 6
Միւնիւ սահիպէ 11ի 10ք. հա. » 5
Մէվատը նախիայա տարի ալէնալէր հնանէն գապուլ օլունճագ վէ տէրմ նմայան էվրաղ խատէ օլունմայաճագ տըր։

Իմաթէխանէսի, Սթամպօլա Գապը Ալի ճատտէսինէ նումէրօ 20 Ձիվէլէկեան մաթպասընա տըր։ Գեանֆիֆի մէվատա հաղգրնա կազէթանըն ՖԻԴԱՆ ՀԻՎԱԼԷԿԵԱՆՆԱ միւրաճաաթ օլունա։

ՌԷԼ

ԻՖԱՏԷԻ ՄԱԽՍՈՒՄԷ

Սթամպոլ, Գալաթա վէ Պէյօղլու Թարքիաբընա միւվէզզիմիզ վասէթասըյլա կազէթալարընը ալմագտա օլան ապանէէրիմիզէն հէր քիմ՝ սէմթինին ուղղալըղընա կէօրէ նէհտ-յէթ ագշամ սաաթ 12յէ գատար կիւնլիւք կազէթասընը ալմայըղ տա եա սաաթ 12ին սոնրա եախօտ էրթէսի կիւնլիւ միւվէզզիմիզ կէթիրիր խէ, գապուլ էյլէմէյիզ բէտա ինթիմինէ, վէ քէյֆիյէթի իբի սաթը պէր մէքթուպլա մանթպասընա իշլը էյլէմէսինի ըէնա խտէրիզ։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՄ

ՊՈՒԼԳԱՐԻՍԹԱՆ

Շարգի Ռումէլիսէ Ֆիլիպէ խատրէի ասքէրիյէսի՝ Էմիրէյէ՝ թէտարիքեանը ասքէրիյէ միւդթապէ 500 սատէտ արապա սրբարը ինմիշ օլուպ, չար չէշմէ մէգքիւբ արապալարը Ֆիլիպէյէ վիւրուտրնա պէքլէսէքտէ իմիշ խատ տէ, Էմիրնէ հիւբիւմէթի՝ Ֆիլիպէյէ կէտնտրիլմէք ուզրէ պուլրնան մէգքիւբ արապալարը զապթ ու միւսատրէ իմտիքտէն մատտա, Պուլկար խարէսի իլէ ապտ իմտիքէրի գօնթրատ մուճիպլինճէ Ֆիլիպէյէ կիմմէյէ հազրլանան միւթէահհիտիլէ իշմիլէրի տաիր թէվգիֆ ինմիշ օլարընտան, արապալար Ֆիլիպէյէ կէօնիւրլիյէմիշ տիր։

ՊԱՐՕՆ ՏԸ ՀԻՐՇ

ՄԷՍԷԼԷԻ ՀԻՍԱՊԻՖԼԻՄ

Պարօն տը Հիրշին մէսէլէի հիսապիյէսնտէ հիւբիւմէթը Սէնիյէնին մանթուպպէտընը հաքէմ մէճլիսի հուզուրընտա միւտաֆասա մէմուր օլան ավօգաթ Մ. Բօթա վէ Մ. Գարբ՝ տիւն Պապը Ալիսէ Պապը Ալի հուգուգ միւշավիրլէրի կէօչէր վէ Նարատունկեան Գաբրիել էֆէնտիլէր իլէ միւտտէթը մէսիսէ միւզաքէրասա պուլունմշլար, վէ հաքէմ մէճլիսինին Յիւնճի իմթիխանտա մէվգրի միւզաքէրէյէ վաղ օլրնաճագ մէվատը գարարլայարրմշլար տրը։ Մէգքիւբ իմթիխա՝ պու կիւնլէրտէ վուգու պուլաճագ տրը։

* * *

Բէյզիատան ալընան խապէրլէրէ կէօրէ, Աւսթրիա-Մաճառիսթան միրի շրմէնտֆէրլէրի գումբանեասընին մէճլիսը իսարէսի ըէիսի Մ. Ժուպէր՝ յու օն կիւնլերտէ Մաճառիսթան ըէիսը վիւքէլասը Մ. Թիցա իլէ միւլագաթ խուսպ, մէգքիւբ գումբանեա՝ Շարգ շրմէնտֆէրլէրընի միւտայաա իմտիկի վէ եա իշլեմտիրտիկի թագտիրտէ Մաճառիսթան հիւբիւմէթինին նէ թավր ու հարէքէտտէ պուլընճաճաղընը սիւվալ իմիշ տիր։

Պու պապտէ Պարօն Հիրշ իլէ Մ. Ժուպէր պէյնինտէ ճէրէյան իմմէքտէ օլան վէ պիր վաղթտան պէրու միւնդաթի օլմուշ օլան միւզաքէրասա թէքբար իսպիտար օլընմշ տրը։ Մուսաիրէյհիւմա՝ ախիրէն վէնէննատա պիր միւլագաթտա պուլընըպ, պունտա միւզաքէրտթա Բարիզտէ տէվամ իմթիյազ գարար վէրմիշ տիր։

ՏԷՐՕԱԱՏԷԹ ՍՈՒ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Տէրսաատէթ Սու գումբանեասը՝ Տէրգօս կէօլունտէն Սթամպօլ ճիհէթինէ տախի սու թէվզիի իչին իպթիգա իտէն ամէլիյաթա պաշլամագ իւզրէ լազմ կէլէն ըուխասթը խաթիհսալէ մուվաֆֆագ օլմասընտան տօպլը չայանը թէպրիք տիր, զիրա պա իրատէի Սէնիյէ մէգքիւբ գումբանեայա իթա պուլրլան իմթիյազ՝ մէգքիւբ ըուխասթ խաթիհսալ օլունմագսըզըն նէթիճէսիդ գամագտա իտի։ Լաքին կէչէն ճումա էրթէսի կիւնիւ գումբանեանըն ինչաթ բյանլարը՝ գապուլ վէ թասվիպ գրլընմշ օլտոզընտան, սէրմայէսի, ալաթ ու էտէվաթը վէ ամէլէ վէ մէմուրինի իլէ պէրլէմէքտէ օլան մէգքիւբը գումբանեա՝ քէնտի ինչաթի նէֆիսընա պաչլամայա մուվաֆֆագ օլմուշ տրը։

Տէրսաատէթ Սու գումբանեասը՝ սէպաթ ու մէթմանէթի սապէսինէ պու քէրրէ իշսիզլիք հալինէ զալէպէ իմմիշ օլարընտան, գարիպէն Սթամպոլ ճիհէթինէ տախի սու ճէրէյանընա մուվաֆֆագ օլաճագ տրը։

Տիգրիս վէ Եփրատ նէհրլէրինտէ վարօր իշլէմէք իչիւն «Համիտիյէ» նամ իլէ ախիրէն թէշէքքիւլ էթտիկինի եազտրընմշ Օսմանը վաօր չիրքէթի՝ պու քէրրէ 100000 լիրան Օսմանի՝ սէրմայէ իլէ թէշէքքիւլ իմմիշ տիր։ Շիրքէթը մէգքիւրէնին 20000 սատտէն իպարէթ օլան հիսէ սէնէտալէրինին գրամ ագէմի Պաղտատտա սաթը ալընմշ տրը։ Թաղինէի խասսաի Շահանէ թարաֆընտան տախի հիսէ սէնէտաթը միւպարա օլընըը թէմմին օլընըյօր։

Տէրսաատէթտէն Աթինանը Ա.բ.Բ.ա. կայէթասընա իշար օլընարընա կէօրէ, Սէրէզ մէթրօբոլիսի Մանսէնեէր Լուդա մէսէլէսի դարիպէն թէվզիյէ օլընաճագ տրը։ Մէթրօբոլիտը մուժալիյ՝ Մակեդոնիանընն խարիճինտէ տիկէր պիր մահալէ մէթրօբոլիտ թախն օլընըզ, Սէրէպէ տիկէր պիր մէթրօբոլիտ նասպ օլընաճագ իմիշ։

Աֆղանիսթան Էմիրէթի խատասընտա պուլընրպ մաղուպէն Իրանա ֆիրար իտէն վէ Ինկիլիզ մէմուրլարը իլէ պիրլիքտէ էվվալտէ էհնիսթանտա իգամէթինէ գարար վէրէրէն Էյուպ Խան՝ էշէնտէ Պաղտատա մուվասէլէթ իմտիկի հալտէ պու քէրրէ հինիսթանա միւթէվէճճիհէն Պաղտատտան հարէքէթի էյլէմիշտիր։

Իռլանդ նամ կազէթանըն պէյանընա կէօրէ, Իթալիա տախիլիկէ նազրը՝ քիրիսէյէտտէն տիշարը բուհանի ալայլար իճրասընը դամիէն մէն իմմէք իւզրէ, եազրնտան Իթալիա մէմալէքէնին պիճիւմէ վալի վէ միւթէսարրֆլարընա պիր թահրիրամը ումումիկէ իրսալ իտէճէք տիր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Էօնիւմիզտէքի ճումա կիւնիւ եէմմի վէլատէթը հայրէթը Բահրիշահի օլտրընտան, միւտտէթը մանգուսիյէթէրինին իչտէ էքի գրմընը իբմալ իմմիշ վէ մէտեունէն մանգուսա պուլընմշ քէսանը պիր գըմատէֆէրինին պիթթանդիմ թագտիմի խուսուսընա իրատէի Սէնիյէ սուտուր իմմիշ տիր։

—Պու կէճէ լեյլէի Պերաթ օլմագ հասպիպէ պիճիւմէ ճամի վէ մեսճիտէը վէ տէվարիրը մերիէ գանտիլէր իլէ ատնատրլաճագ տրը։

—Տարիւ Շեֆագա չակիրտանընտան Ցոնընն իմալ իմտիբէրէի 6 ատէտ եազը պօյա բէսմիէր՝ պու քէրրէ խաքիրաի Շահանէյէ թագտիմ օլընմագա, զաթը հազրէթը Բահրիշահի՝ մումիպէյհիւմ չակիրտանը Մապէյնէ ճէլգ պույուրարագ, գուրէնաի սանիէրի հաճի Ալի պէյ հազրէթէրի վասէթաը իլէ քէնտիէրինի թալթիֆ վէ պէհէրինէ 20էր լիրաի Օսմանի իլէ պիրէը գրմա Սէնայի միտալեասը իհսան պույուրմըշլար տրը։

—Ախիրէն Խարիճիյէ նէզարէթի մէքթուպճէրընա թալին պուլրլան Միւնիր պէյ հազրէթէրինին մասը՝ մէքթուպիի սապգ միւթէվեֆա Բէֆէթ պէյին մասը նիսպէթինտէ օլարագ 9000 ղրուշա իպլաղը խուսուսընա պու քէրրէ իրատէի Սէնիյէ սուտուր իմմիշ տիր։

—Հասան Ֆէհմի բաշա հազրէթէրինէ 10000 ղրուշ մաազուլիյէթ մասը թախսիս պուլրլմշ տրը։

—Տախիլիյէ նէզարէթի միւսթէշարը ճէլալ պէյ հազրէթէրինին խմիբա իմտիբէրի իշիտիրմշ տիր։

—Իզմիր շրմէնտֆէր խաթթընը Տէնիզլիտէն Տիտէիր նամ մահալէ գատար թէմիտիտի խուսուսընա էվվէլքի կիւն իրատէի Սէնիյէ սուտուր իմմիշ տիր։

—Ռիժի սէրմայէսինին 100ոտ 20 նիսպէթինտէ եանի 400,000 լիրա թէնզիլի հագդընտարի գարար՝ պիճիւմէ ալագատարան թարաֆընտան թասվիպ վէ գապուլ օլընմրշ օլմաղա, չիտտի պու գարարրին հիւքիւմէթը Սէնիյէ թարաֆընտան թաստիգինէ ինմիզար օլընը յօր։

—Պանգը Օսմանիտէն ադտը մուղարրէր օլան խմիդրաղին 2½ միլիոն լիրաի Օսմանիտէն իպարէթ օլմասը միւթէսավէր տիր։

Իչպու խմիդրաղա կէօմրիւք հարլամիրընն թէէմինաթ կէօսթէրիմսի՝ Թաղինէի Մալիյէ իլէ Պանգա պէյնինտէ գարարկիր օլմուշ իսէ տէ, Պանգը Օսմանի՝ հարրթաբին գօնթրոլ ալընա ալընմասընը թէքլիֆ ինմէքտէ, վէ Թաղինէի ճէլիյէ իսէ պունա մուվաֆֆագամ իմմէմէքտէ օլարընտան, չիտտի միւզաքէրամ՝ պու Նօղամա լուղրլինէ ճէրէյան իմմէքտէ իմիշ։

Իչպու 2½ միլիոն լիրա իլէ պէրաբէր Պանգանընն կէօմրիւք վարիտաթը իլէ թէէմին օլընմրշ մամլուպաթը 9 միլիոն լիրայա պալիղ օլաճագ տրը։

—Հիւքիւմէթը Սէնիյէ թարաֆընտան Շարգ շրմէնտֆէրլէրի գումբանեասը ալէյհինէ մահբէմէի Թիճարէթտէ իգամէ օլընան 13 միլիոն ֆրանգլըգ թէէմինաթ ագչէսի տավասը՝ հիւքիւմէթը Սենիյէնին էմրի մուճիպինճէ 3 այ սոնրայա թէէխիր գըլընմըշ տրը։

—Թապուր մերքէզի օլան Իզմիտ չէհրինտէ 400 քիլիրիք պիր տարէի ասքէրիյէ իլէ իբի թապուրրն լէվազիմամընը իսմիյասա քեռաֆի պիր տէպոյ ինդարանա իրատէի Սենիյէ սուտուր իմմիշ օլմաղա, էպնիյէի մէգքիւբ իչիւն լազմ օլան արսա պիճիմիրա էվվէքի կիւն մերասիմը միւթասատ իլէ վէ գուրպանլը քեսիլէրեք թէսէլլերի ամրընը տրը։

—Ալէքսանիա սէֆիրի Մ. Բատօվից՝ տիւն Մէսարիֆ նէզարէթինէ ազիմէթլի, պու քէրրէ պէյան թահսիլ Ալէքսանիայա իդամ պուլրլաճագ չակիսանընն տէվամ իտէճէքլերի մէքթէպէր հագդընտա նազրը Միւնիֆ բաշա հազրէթէրի իլէ միւլագամ իմմիշ տիր։

—Տախիլիյէ նազրը Միւնիր բաշա հազրէթէրինին թահսիր ըիսասէթինտէ օլարագ Ասլիյէ, Մալիյէ վէ Նաֆիա նազրրարը բաշալար հազարամը իլէ Բէյժի միւտիրի Մ. Օպուանօսան միւրէքքէպ օլան գօմիսիօն՝ տիւն տախի իմմիմա իտէրէք, Բէյժի հագդընտա պիր խայը միւզաքէրամ ճէրէյան իմմիշ տիր։

—Բարդղ ամրպպաի մէշհուրէսինին տօգիմ. Բասիէօրին աչը ամէլիսթանընն թէտրիս ու թաղիմի իլէ լիւզումը գատար պպամա եէթիշտիրիլմէսի իչիւն Մէքթէպ Թրպպիյէի Միրքիյէտ միւճէտտէտէն պիր պպիթար մէքթէպի թէէսիսինէ իրատէի Սենիյէ սուտուր իմմիշ օլընընը գարարա ալընընը միւնթախպէր տիր։

(Թ. Հ-էէ-ռ)

—Պապը Սէրասքէրի սիւվարիտատիրէսի երքեանընտան Պէքիր բաշանընն 16 եաշընտա մախտում Ինճան պէյին ախիրէն եէտիրի էսրարը մաճունտան միւթէէսիրէն վէֆատ իմմտիկի եապրըմշ իտի։ Մուսմիլէյհ տէլիգանլընին վարիտէսի՝ մախտումընն պու վէճճէլէ վէֆատ ինտան սօնրա Բէյ ատատ միւթէէսիֆ օլուպ, ապընա խրֆիֆէթ կէլմիշ տիր։

Մուսմիլէյհ Ինճան պէյին վէֆատընա սէպէպիյէթ վէրէնլէր թահթը թէվդիֆէ ալընըգլարը կկալ, միւթէվէֆանընն՝ եէյնի ատէթ իմմիշ օլուուը մէգքիւբ մաճունն տախի լիճճիւթթահլիլ (ռուլէր) թրպպիյէ նէզարէթինէ իրսալ գըլընմըշ տրը։

—Բէյժի խարէսինին պիր գօնճ սախմպօթը Տէյիրմէն տէրէսինտէ պիր գալդ տէրունինտէ 5 թէթինն գաչագ ճրսընա թէսատիֆ խէլէք, մէրգում գաչագ ճրլար 1500 գրյէ թիթիւնիւ պըրագըպ ֆիրար իմմիքէրէրինէն, մէգքիւբ սախմպօթ՝ թիթիւնլէրի ալաթագ տիւն Տէրսաատէթէ կէթիրմիշ տիր։

—Ցիւն սապահ սաաթ 10 ըատտէլէրինտէ Լանկատա Ռիֆաթ էֆէնին պօսթանը գարշընընա սանտալեաճը նէրգօլինին միսթէֆիր ալընընը գալէ տիպինտէքի մահգէնտէ պուլընան սանտալեա սաղլարը թուռթուշզ միհիրէդ օլընը հայտէ պասթրրմշ տրը։

Քէգա տիւն կիւնտիւզ սաաթ 6-7 գարարլարընա Օրթաքէօյտէ Շեօհրէթ օղլու պօսթանը տինմէքքէ մասարուֆ մահալլէտէ Ալիբասա աղանն միւթէասրրքի օլտրը խանէնին իսթգամբընա պիր օտատա միւթէճիրէն իգամէթ իտեն պիր Եահուտի ֆամիլեասընին չօճուգլարը քիպրրեթ իլէ օյնարլար իքէն թուրթուշրրրպ, ամէջ օտայը սարմշ իսէ տէ, էթրաֆտան չարբուդ եէթիշիլիպ վէ իքի քիլիսէ թուրուպալարը տախի կէթիրիլիպ, եալընը մէգքիւբ օտա խարապ օլտրը հայտէ հարիգ պասթրրմշ տրը։

—Կէչէնտէ Պէյօղլունտա Ֆէրիտիյէ ոգայընընա Պէյօղլու մուսաբրրֆլրը թէրճէմանը Մանուկ էֆէնտիյի տարպ ու ճէրճ իլէ ֆիրար իտէն Ալրապ Ապտուլլահ իլէ Մուսթաֆա կէչէն ագչամ Պէյօղլու զապրթասը թարաֆընտան ախզ ու կիրիֆթ օլընմշլար տրը։

Պունլար՝ էշխասը մուզիրէէտէն օ-ղլուպ, պունտան ադտէմ զապրթա թարաֆընտան արանրղգալը իչիւն Գըպրրսա ֆիրար իլէ պիր միւտէթ օրատա գալարգտան ասնրա պու քէրրէ եէրնէ Տէրսաատէթէ կէլերէք իճրան խապատէթէ պաշլամըշ իսէլէր տէ, տիւն ագշամ Նէհայէթ եագալը էլէ վերմիշլեր տիր։

—Իսկիսատար բօյնսի՝ մահալը ալէքիբտտ պիր խրրսրդ գումբանեասը քէշֆ իտուպ, մէգքիւբ գումբանեա էֆիրատընտան Հասան նամ շախսըն խանէսի թէհարրի օլընըգտա, պիր խալը էշեաի մէսրուդէ, անախթարար, իբրսրդ ալաթը վէ պաղը բատաբօրթլար պուլընմշ տրը։

—Գանտիլիտտ պաղը պաղչէվանլարը կազ իլէ եագրպ թէլէֆ իտէն գաթիլլերին օտաղարընտան զուհուր իմմիշ օլուպ իւզերինտէ գան լեքէրի կէօրիւլէն հէյա՝ պու քէրրէ Մէքթէպը Թրպպիյէի Շահանէտէ պիթթանիլ (անալիզ) մահբէմէի ճինայէթէ իատէ գրլընմշ օլտրընտան, մէրգուման գաթիլլերին մուհաքէմէսինէ պիր գաչ կիւնէ գատար թէքբար պայլանաճագ տրը։

ԹԷԼԵԳՐԱՖ

(Խ-----ի Բէմէր-ֆբը)

Պէրլին 24 ապրիլ

Իմպէրատօր Ֆրէտէրիգին ահվալը սըհհիյէսինճէ պիր թէպէտիւլ եօգ տրը։

Ինկիլթէրա գրալիցասը տտատաը բըրէնս Հանրի տը Պաթէնպէրկի վէ քէրիմէսի բրէնսէս Պէաթրիս իլէ պէրաբէր պուրայա վասրլ օլուպ Շարլօթէնպուրկ սէրարընա ազիմէթ իմմիշ տիր։ Միւշարէյհանին Պէրլինէ կէլմէսի իւզերինէ բրէնս Ալէքսանտրին իրտիմանը թասավվուրընին եէնտէն մէգքի միւզահասայա վազը՝ միւհիթվլ ատտ օլընմայօր։ Մամֆիֆի բրէնս Պիզմարգին միւշարէյհա գրալիցանընն հուզուրընա գապուլինտէ պու մէսէլէյէ պահս իտիլմէսի պարտ իւլ իհթիմալ տէյլլ տիր։

Սօֆիա 24 ապրիլ

Իսթիլասաթ վէ իրթիքեասաթ իլէ իթհամ օլունան պինպաշը Բօրօֆքին մուհաքէմէսինէ մէմուր տիվանը հարպ՝ պու կիւն ինիգատ իթմիշ տիր։ Իչպու մուհաքէմէտէ 51 շահիտ տինլէնէճէք տիր։ Պիրինճի ֆէթիհատա խթիտա օլանան շահիտլէրին ինֆատաթընա պագալըը իսէ, Բօրօֆքին մահքեամ օլմասը բէք գիյատէ միւհիմմիլ տիր։ Մուհաքէմաթ պիր գաչ կիւն տէվամ էյլէյէճէք տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Բաթրիգ Ամեն. Տ. Յարութիւն Սրբազան հաղրէթլէրի տիւն Քաղ. Ժողով Ամենապատի Մաքսուտ Սիմոն պէյ էֆ. հաղրէթլէրիլէ պէրապէր Մալիյէ նէզարէթի տարէէսինէ ագիմէթ իտերէք, Ս. Երուսաղէմ վանքընն թէէտիյէ տուսուանթը իչիւն պէտէլթը ասքէրիյէ իլէ մանէն թօրանան ապչէ մէսէլէսինին հալլ ու թէսվիյէսի խուսուսընտա Մալիյէ նազրը Մահմուտ Ճելալէտտին բաշա հաղրէթլէրիլէ միւլաղաթ իթմիշ տիր։

Բաշալի միշարէլէյհ հաղրէթլէրի՝ մէսէլէի մէգքիւրէնին գարիպէն հիւսնիւ թէվֆիյէ պուլրլաճագընը Բաթրիգ Սրբազան հաղրէթլէրինէ պէյան ու թէէմին պուլրլմշլարտը։

Պատէհու Բաթրիգը միշարէլէյհ հաղրէթլէրի եէնէ Սիսին պէյ էֆէնիլէ պէրապէր Ատիյէ նէզարէթի տարէէսինէ ագիմէթլէ, քէնտիսինին Ս. Երուսաղէմ Բաթրիգիլիկնէ ինթիխապ օլընըզընա տարը Միլլէթ մէճլիսը ումումիսի թարաֆընտան գալալաղտրրրան վէ Ազգ. Վարչութիւն թարաֆընտան թանզիմ օլընան վէ պիճիմէ Երեսփոխանար թարաֆընտան իմզա իտրէն ինթիխապ մագպամասընը պիդդամ նազրը ճէվմէթի բաշա հազրէթլէրինէ թագտիմ իմմիշ տիր։

Պու միւնասէպէթլէ Բաթրիգ Ամեն. Տ. Յարութիւն Սրբազան հաղրէթլէրի գըյամէն, Բահրիշահը թէպասաբէրվէր էֆէնտիմիզ հաղրէթլէրինին թէզպիհաբ էօմր ու իպպալը էշհրիարլիրի տուվալ վաճիպ իլէ էտասընը եատ ու թիպքեարիլէ, վիւբէյաի ֆիիամ հազարաթընընն տախի խարէ վէ թէմմիյէթը ումուրը միհմը տէվլէթտէ թէվֆիգաթը Պարիյէ նախլ օլմասրընը թէէմինի վէ տուվա իմմիշ, վէ թէէմինիյաթը վաղրասընը խաքիրաի մէբահիմիհմ իվալի հաղրէթ Բահրիշահիյէ լումի ֆէն արզ ու թաղտիմ իմմէսինի, վէ Ս. Երուսաղէմ Մխարանութիւնընն արզուսը մուճիպինճէ քէնտիսինին պիր ան էվվէլ Երուսաղէմ կիստրէք Բաթրիգլիք մէմուրիյէթինի տէրէօճտէ խէպիրմէսի իչիւն լազմ կէլէն մուամէլէի բէտմիյէ յի սէրիան իճրա իմմտիրմէսինի Ատիյէ վէ Մէգահիպ նազրը ճէվմէթի բաշա հազրէթլէրինէ բէճ ամիմ իմմիշ տիր։

Բաշալի միշարէլէյհ հաղրէթլէրի՝ Բաթրիգ Սրբազան հաղրէթլէրինին արզուսընը սէրիան իճրա խուսպ իչէ կէլմիյէթ վէրմէյի վատ պույուրմշը, վէ պունտան մատտա Բաթրիգը միշարէլէյհ հաղրէթլէրի իլմիֆաթը ֆէվգէլատտէ իլէ գապուլ օլունուպ, գահվէվ էշրուպ իքրամ իտիրմիշ տիր։

—

Բաթրիգ Ամեն. Տ. Յարութիւն Սրբազան հաղրէթլէրի՝ պու կիւնքի Քաղ. Ժողովա Նախագահութիւն իթմէք իւզրէ պու սապահ Գալաթա Խորհրդարանընա ազիմէթ իմմիշ տիր։

—

Մըսրը Առաջնորդը Իզմիրլեան Գեր. Տ. Մատթէոս Սրբազան՝ Փափազեան Ստեփան էֆ.ին վէֆաթընտան տօյրը միւքէտտէր ֆամիլեասընա վէ Ասլանեան Ստեփան բաշայա պու քէրրէ պիր թաղդիրէթնամէ իրսալ իմմիշ տիր։

Բուհանիի մուամիլէյհ՝ Փափազեան Ստեփան էֆ.նին վէֆաթը յլա միլլէթին՝ մէչհուր վէ պէյազէթլի պիր երեսփոխան, մանլումալը պիր մուհարրիր, էմէքտար պիր հօճա վէ մուալլիմ, վէ տէյս քիթապլարը խէլիֆ իտեն մահիր պիր մուէլլիֆ զայա իմմիշ օլտրընը պէյան իմմէքտէ տիր։

—

Բաշալի միշարէլէյհ հաղրէթլէրի՝ Բաթրիգ Սրբազան հաղրէթլէրինին արզուսընը սէրիան իճրա խուսպ իչէ կէլմիյէթ վէրմէյի վատ պույուրմշը, վէ պունտան մատտա Բաթրիգը միշարէլէյհ հաղրէթլէրի իլմիֆաթը ֆէվգէլատտէ իլէ գապուլ օլունուպ, գահվէվ էշրուպ իքրամ իտիրմիշ տիր։

—

Բաթրիգ Ամեն. Տ. Յարութիւն Սրբազան հաղրէթլէրի՝ պու կիւնքի Քաղ. Ժողովա Նախագահութիւն իթմէք իւզրէ պու սապահ Գալաթա Խորհրդարանընա ազիմէթ իմմիշ տիր։

—

Մըսրը Առաջնորդը Իզմիրլեան Գեր. Տ. Մատթէոս Սրբազան՝ Փափազեան Ստեփան էֆ.նին վէֆաթընտան տօյրը միւքէտտէր ֆամիլեասընա վէ Ասլանեան Ստեփան բաշայա պու քէրրէ պիր թաղդիրէթնամէ իրսալ իմմիշ տիր։

Բուհանիի մուամիլէյհ՝ Փափազեան Ստեփան էֆ.նին վէֆաթը յլա միլլէթին՝ մէչհուր վէ պէյազէթլի պիր երեսփոխան, մանլումալը պիր մուհարրիր, էմէքտար պիր հօճա վէ մուալլիմ, վէ տէյս քիթապլարը խէլիֆ իտեն մահիր պիր մուէլլիֆ զայա իմմիշ օլտրընը պէյան իմմէքտէ տիր։

—

Երզրումա միւճէտտէտէն Առաջնորդ ինթիխապ օլընան Դերճակեան Գեր. Տ. Աբիսակէս Սրբազան՝ կէչէն ճումա էրթէսի կիւնիւ մահալը մէմուրիյէթինէ միւթէվէճճիհէն Տէրսաատէթտէն հարէքէթ իմմիշ օլմաղա, Ս. Զատիկ եօրմուարընտա էրզրումա միւվասէլէթ իտէճէք տիր։

—

Կրօն. Ժողովին նէշր իտէճէկի խսանակ Հայոգոնէայ Եկեղեցայ նամ հաֆթարգ բիսալէի ռուհանիէնին ռուխսաթը պու քէրրէ Մէսարիֆ նէզարէթը ճէլիլէսի թարաֆընտան իմմա պուրուրմշ օլմաղա, կէլէճէք ճումա էրթէսի կիւնիւ բիսալէի մէգքիւրէնին մէյսանը ինթիզամէ չը գաճաղը մէսմուրիմիզ օլմուշտրը։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿՐԹԱՐԱՆ

Ճէրէոէ Շարէյէ մաթպասը ճանիպինէ,

Միւէլլիֆ էֆէնտի,

Հայկական Կրթարան նամը իլէ Օրթաքէօյտէ քիչատ վէ թէէսիս օլունուպ օն սէնէսէն պէրու տէվամ իմմէքտէ պուլունան մէքթէպնին կիւնտէն կիւնէ թէրգագրյաթընա մուէսսիսի օլան Յակոբ Գուրգէն էֆէնտինին սարֆ իմմէքտէ օլտրը սայ ու զայրէթ միլլէթճէ պայիսի մէսէրրէթ վէ մէմնունիյէթ իսի։

Ալթը այսան պէրու տախի մէքթէպին միւնթէհի սընրքի չակիրտանընա իլմը հուգուգ մուգատտէմաթը տէտի կիպի մէքթէպտէն եէթիշէճէք էֆէնտիյէ իչիւն պիլինմէսի էյլէմ վէ էհէմմ օլան պիր տէրսին իլավէսի իլէ մէքթէպը մէգքիւրէ գարան վէ էմնալի իչինտէ պիր գաթ տահա քէսպէ թէմէյյիւզ ու թէէեյյիւզ իմմիշ տիր։

Մէքթէպտէ իլմը հուգուգ մուգատտէմաթընը վէ պիլհասսա լիւզումը պէտիհի պուլունան ուսուլը մուհաքէմաթը թէտրիս իտէն Բարիզ գավանին մէքթէպնիտէն մուխրէճ ըէֆիդէրիմիզտէն Աւետիս Սուրէնեան էֆէնտիյին պու պապտէքի հիմմէթի՝ կէչէնտէ վուգու պուլան տավէթէ իճապէթլէ թարաֆը ամիճանէմիզտէն իճրա գըլընան իմթիհանտա պիզզաթ միւշահէտէ օլընմշ, վէ պունտան պէօյլէ մէքթէպը մէգքիւրէ եալընըզ հօճա եէթիշմէյիպ պիր աղ տա թիւճճարընը վէ պանքէրլէրին վէ ալիմ շիրքէթլէրին ումուրը թահրիրէտ վէ սարիրլէրինի պիհադգին իճրայէ միւգթէտիր էյլէրլէրլի ատամ եէթիշէճէկի մէմուլը գավի պուլընմշ օլտրընտան, պէյանը մահզուզիյէթլէ պէրապէր մէքթէպին միւտիր վէ մուէսսիսի Գուրգէն էֆէնտի իլէ միւտէրրիսը մուամիլէյհ Սուրէնեան էֆէնտիյի խիւլուսը գալալէ թէպրիք վէ թէշվիգ իտէրիզ։

Թարգ. Ս. Սարգիսեան
Յարութիւն Թօփչու

12 Նիսան 1888

ԼԱՊՏԵՐ

Իչպու մէգահ բիսալէսինին 19 նումէրօլը նիւսխէսի մէյտանը ինթիզամ չէրգրպ, մէշհուտ օլան նէֆասէթը միւնտէրիճաթը հասէպիյէ շայանը միւթալէա պուլունտրընտան, բիսալէի մէգքիւրէյի էրպապը մէբրաղա թավսիյէ իտէրիզ։

ՊԱՆԴԸ ՕՍՄԱՆԻ

Եէվմը վէլատէթը հազրէթը Բահրիշահի միւնասէպէթիյլէ Պանգը Օսմանի[redacted]ա վէ Սթամպոլ իտար յանէլէրի՝ ալաֆր. ապրիլին 27նճի կէլէճէք ճումա կիւնիւ գաբալը օլաճագլար տրը։

ՊՐՈՒՍԱՏԱ ԶԷՖԻՐԻՏԷՏԷ

ՕԹԷԼ ՏԷՕՐՕԲ

Մէգքիւր լօգանթա՝ սահր սէնէլէրտէն զայէթ մունթազամ օլարագ պու սէնէ տախի եէմէք վէ եաթագ վէրմէք իչիւն հազրրլրգալար կէօրմիշ օլուպ, ապրիլ 13ճէն իթիբարէն աչրլաճագ օլտրընտան, թէչրիֆ իտէճէք զաթլարը հէր նիհէթլէ մէմնունիյէթ ալընմաղա վէ լիւզումդարը օլանլարա քիւքիւրթ սու պանեասը տախի թէչրիֆ օլընաճաղը իլան օլունուր։

Բէրբէրի Տօղրամաճեան

3—1

ԱԹԻՆԱՏԱ ԻԽԹԻԼԱՍԱԹ

*Աթինատան վարիտ օլան մէքթուպլար՝ Եունան մալիյէ նէզարէթի վարիտաթ սանտըղընտա մէյտանա չըգարըլան իխթիլասաթ հագդընտա պաղը մալիւմաթը միւհիմմէյի հավի պուլընտըղլարը ճիհէթլէ, պէր վէհը աթի նագլ ու թէրճէմէ օլընըր։

Մ. Թրիգուբի՝ մէվզրի իգթիտարա կէչէլիտէն պէրու, վէղնէտ մէվճուտ օլան մէպալիղի վէ միւխթէլիֆ իտարէ շիւպէլէրինէ վուգուպուլաճագ թէէտիյաթ մըգտարընը միւպէյյին պիր տէֆթէրին հէր ադշամ պաշ վէղնէտար թարաֆընտան քէնտիսինէ վերիլմէսինի էմր էյլէմիշ իտի։

Սէր վէղնէտար Մ. Ղրիղօրաքի՝ էմրը մեգթիւրը իճրա իտիյօր իտի իսէ տէ, հագիգաթէն սանտրգտա գալան մէպալիղ մըգտարընը այրընա կէօսթէրէճէք եէրտէ, կէօյա իճրա օլընմըշ պիր թագըմ թէէտիյաթ հիսապաթը մէվճուտ օլտրղընը իտտաա իտէր, վէ հիսապաթը սեգիւրէ միյանընտա պիր թագըմ «թէէտիյաթը մուալլագա» տէրմէյան էյլէր, վէ սանտրգտա ճիւղի պիր մըգտար ադշէ գալտըղընը իրաէ իտէր իտի։

Էքսէրիյա մէպալիղը մէվճուտէ 25 վէ եա 30 ֆրանգը թէճավուղ իթմէղ իտի։ Շու սան կլունէրտէ սանտրգ մէվճուտաթընա տահիր օլան տէֆթէրտէ «վարիտաթը ճէտիտէնին պուլընմասը էյղեմ տիր» մէպլինտէ պիր տէրքէնար տախի տէրճ իտիլմիշ տիր։

Մ. Թրիգուբի՝ վարիտաթը ճէտիտէ մէյտանա չըգարմագ իչուն վուգուա կէլէն մէսաի վէ իգտամաթընա վէ պիւտէճէնին միւվաղէնէսինէ բաղվէն իսաղնէ սանտրընտան 25-30 ֆր.տան զիյատէ բարա պուլընմամասընտան տօլայը միւթաճճիւպ վէ միւթէէսսիւֆ օլըյօր իտի։

Ահվալը մէգքիւբէ իւղէրինէ Մ. Թրիգուբի՝ վէղնէտարըն հարէքատ վէ մուամէլաթընը տահա զիյատէ թէֆթէչ վէ նէզարէթ թահթընտա պուլընտրբարագ, հէր ադշամ ումումի սանտրգ մէվճուտաթընա տահիր օլան տէֆթէրին տէվահիրը միւխթէլիֆէ հիսապաթը իլէ թաթպիգ վէ մուգապէլէյէ միւպաշէրէթ էյլէմիշ տիր։ Եյհասը պէր այ զարֆընտա սուրէթը տախէ վէ մունթազամէտ իճրա օլնան թէֆթիշ վէ նէզարէթ՝ վէղնէ օտասընտա ղալրը մունթազամ պիր հալին վուգուա կէլտիկինի մէյտանա չըգարմըշ տրը։

Ապրիլին պիրինճի կիւնիւ Մ. Թրիգուբի՝ սապահ էրքէն մալիյէ նէզարէթինէ կիտէրէք, մալիյէ միւֆէթթիշէրինի վէ Մ. Ղրիղօրաքիյի քէնտի նէզտինէ տավէթ էյլէմիշ տիր։

Ֆագաթ սապահ էրքէն ուղուլարընտան ույանտրբրլան մէմուրիյնը մուամիլէյհիւմ՝ ապրիլ իպթիտասը միւնասէպէթիլէ քէնտիլէրի իլէ էյլէնիլմէք իսթէնիլտիկի զամանը իլէ մալիյէ նէզարէթինէ օ գատար էրքէն կէթմէքտէն իմթինա էյլէմիշլէր։

Մալիյէ գավասլարը՝ քէյֆիյէթի Մ. Թրիգուբիյէ թէպլիղ էյլէտիքլէրինտէ, միշարէլէյհ՝ պունա կիւրմիշ իսէ տէ, պաշ վէղնէտարըն իխթիլասաթընը պիրա թէէխիր մէյտանա չըգարմագ արզուսընտան սարքը նազար իթմէմիշ տիր։

Իմտի Մ. Թրիգուբի՝ գավասլարըն սէօզլէրինտէ եալան օլմատըղընը իսպաթ իթմէք իչուն քէնտի արապասընը մալիյէ միւֆէթթիշէրինին խանէլէրինէ գատար կէօնտէրմէկէ գարար վերմիշ տիր։ Պունըն իւզերինէ մուամիլէյհիւմ արապայա բաքիպէն մալիյէ նէզարէթինէ կիտէրէք վէղնէ օտասընա տախի օլմըշլար վէ Մ. Ղրիղօրաքինին միվասէլէթինէ ինթիզար էյլէսիշլէր տիր։

Սէր վէղնէտար՝ միթատ օլան վագթտա տահրէսինէ կէլտիկինտէ, մալիյէ միւֆէթթիշէրինտէն Մ. Ֆրլօրօս քէնտիսինէ խիթապէն տէտի քի, «Սանտրգ հիսապաթընը թէտգիգ վէ բուլէթ իչուն մալիյէ նէզարէթինինտէն էվամիրը լազրմէ պաղ էյլէտիք։ Սանտրգին անախթարլարընը պիզէ թէսլիմ իթմէնիզի բէճա իտէրիզ։»

Մ. Ղրիղօրաքի՝ սոն սաաթտա քէնտիսինէ վասըլ օլան պաղը հէվալէլէրի տախի տէֆթէրէ գայտ իչուն միւֆէթթիշէրտէն մէէզունիյէթ թալեպ էյլէտի։

Մ. Ֆլօրօս.—Պունա հաճէթ եօգ տրը։ Պու մուամէլէյի՝ թէտգիդը հիսապաթ մուամէլէսինին իճրաընտան սօնրա իյիթա իտէրսինիզ։ Էվվէլ էմրտէ սանտրգտա մէվճուտ օլան ադշէյի սայալըմ։ Պու իսէ բէք տէ միշբիլ պիր վազիֆէ տէյիլ տիր։ զիրա սանտրգ մէվճուտաթընա տահիր ախիրէն վէրտիկինիզ տէֆթէրտէ քիւլլի պիր մըգտար կէօսթէրիլմէմիշ տիր...

Պիր թավը միւսթէհզիյանէ իլէ իյրատ օլընան քէլիմաթը մէգքիւբէ իւղէրինէ Մ. Ղրիղօրաքի քէքէլէյէրէք տէմիշ տիր քի, «իա՛յր... աֆվ իտէրսինիզ... սանտրգտա մէվճուտ օլան մէպալիղ քիւլլի պիր մըգտարա պալիղ տիր... ֆագաթ պաղը թէէտիյաթ վար տրը քի... քի...

Մ. Ֆլօրօս.— Էվվէթ, պիզ տէ պիլիրիզ, սօն վէրտիկինիզ տէֆթէր մուճիպլինճէ սանտրգտա 35,000 ֆր. մէվճուտ տրը։ Պու իսէ քիւլլի պիր մէպալաղ տէյիլ տիր, հէր հալտէ սիզ անախթարլարը վերինիզ։

Մ. Ղրիղօրաքի անախթարլարը վերմէկէ մէճբուր օլմուշ տրը։

Աթիզ գօմիսիօն ազալարը՝ էլլէրինի սանտրղա սօգարագ օ ճէսիմ սանտրգտան էվվէլ էմրտէ 500էր ֆր. գըյմէթինտէ պանգնոթլարտան միւրէքքէպ 6 բաքէթ, պիր աղ սօնղրա 6 բաքէթ վէ իլա ախիրէհի... չըգարմշլար տրը քի, 35,000 ֆր. մըգտարընտա կէօսթէրիլէն մէպալիղը մէվճուտ՝ եավաշ եավաշ պիր դաշ եիւզ պին վէ նիհայէթ պիր գաշ միլեօն ֆր.ա գատար պալիղ օլմուշ տրը։

Մալիյէ միւֆէթթիշէրի՝ բէյ իւլ այն կէօրտիքլէրի չէյէ ինանմագ իսթէմէյօրլար իտի։ զիրա սանտրգտա 35,000 ֆր. պուլամագ եէրտէ 6,000,000 ֆր. պուլմըշլար տրը... Սանտրգտա 500էր ֆր. գըյմէթինտէ օլմագ իւզրէ 6400 վէ 100էր ֆր. գըյմէթինտէ օլմագ իւզրէ 11125 ատէտ պանգնոթ վէ վիլայէթ սանտրգլարը սէնէտտաթընտան 700,000 սէնէտ վէ պիր խալլի ալթուն մէսքիւքեաթը քէշֆ օլընմըշ տրը։

Թահարրիյաթը վագրանըն նէթայիճինի իսթիպար իտէն Մ. Թրիգուբինին պունտան բէք զիյատէ մէմնունն պուլունտրը՝ միւսթաղնիի գայտ ու իյդահ տրը։ Միւշարէլէյհ հիչ պիր եէրէ գայտ իտիմէյէն վէ մէնչէլէրի մալիւմ օլմայան 6,000,000ը մէյտանա չըգարմըշ տրը։ Մալիյէ նէզարէթի՝ իշպու վէսիլէտէն պիլիսթիթատէ Եունան պանգասընա պիլա թէէխիր 5,200,000 ֆրանգ իրսալ էյլէմիշ տիր քի, մէպալիղը մէգքիւբէ իլէ պիր խալլի իսթիգրազը մէճպուրի սէնէտաթը բիսցատան չէքիլմիշ տիր։

Մալիյէ միւֆէթթիշէրի՝ թահգիգաթլարընա տէվամ իլէ, սապրգ սէր վէղնէտար Մ. Վլախաքինին տախ 300,000 ֆրանգ սըրգաթ էյլէտիկլինի մէյտանա չըգարմըշլար տրը։ Թահգիգաթա տէվամ իտիլտիկի հալտէ, տահա միւհիմմ պիր թագըմ իխթիլասաթըն մէյտանա չըգաճաղը զանն իտիլմէքտէ տիր։ Ղրիղօրաքինին թուտտրը տէֆթէրլէր՝ բէք զիյատէ զայրը մունթազամ պիր հալտէ տիրլէր։

6 միլեօնըն նէչէթ էլլէտիկի մահալ հագդընտա իյրատ օլընան սիւվալէ ճէվապէն Ղրիղօրաքի տէմիշ տիր քի, «պու բարալը միւտտէթը մէմուրիյէթիմ էնասընտա թէտրիճէն թէտարիք էյլէտիմ։ Մ. Թրիգուբի մուղայիգատա պուլունճաղը սրբատա ասլա ինթիզար իթմէտիկի պիր բարալը քէնտիսինէ իթա իթմէքլէ մէճմունյէթինի ճէլպ իթմէք էֆքէարընտա իտիմ։»

Պու տէրճէճ սատրգ վէ միւսթադիմ օլան իշպու վէղնէտար՝ մէմուրիյէթինտէն ազ իլէ հապսա իլգա իտիլմիշ տիր։

Ղրիղօրաքինին սէլէֆի պուլունան Մ. Վլախաքի տախի թէվգիֆի օլունմըշ վէ 300000 ֆրանգը թէճավուղ իտէն էմլաք վէ էվվալը թահրը հաճզէ ալընմըշ տրը։

Եունանիսթան էհալիսի՝ պու իսթիլասաթատան տօլայը բէք զիյատէ միւթէէսսիր օլմուշ տրը։ Թուտտսաքի, Մ. Ղրիղօրաքինին հագիգաթէն նէ սեպեպէ մէպնի պէօյլէ պիր հարէքէթտէ պուլունտրը անլաշըլմամագտա տրը։ Պազը էֆքեարա նազարէն, Մ. Թրիգուբինին բօլթիգաճա խասմի պուլընան Մ. Ցելիեանինին ագրապասընտան պուլընան Ղրիղօրաքինին՝ սանտրգտա քիւլլիյէթլի ազչէ պուլունտրը հալտէ ճիւղի պիր մրգտար կէօսթէրմէքտէքի մագսէտի՝ Մ. Թրիգուբիի պու տէրէճէճտէ թէվազուն հարբլ իտէմէտիկինտէն տօլայը ազ իթտիրմէք վէ Մ. Ցելիեանի մէվզրի իգթիտարա միվասէլէթինտէ իշպուագչէյի մէյտանա չըգարպ տա Մ. Ցելիեանիյէ իթիմատ վէ էմնիյէթը ումումիյի գազանտրըմագտան իպարէթ իմիշ։

Հէր նէ հալ իսէ, պիւթիւն Եունանլըլար՝ իսթիլասաթը վագրայը մէյտանա չըգարմագա մուվաֆֆագ օլմուշ օլան Մ. Թրիգուբի հագդընտա իդգարը մուհապպէթ վէ իթիմատ էյլէմէքտէ տիրլէր։

Մ. Ղրիղօրաքի՝ Եունանիսթանճա խրտէմաթը միւհիմմէսի սէպգաթ իթմիշ պիր ֆամիլեայա մէնսուպ տրը։ Մուամիլէյհ 50 եայընտատրը։ Մ. Ղրիղօրաքիյէ բէք միւսթագիմ պիր մէմուր նազարը յլա պագըլմագտա իտի։

ԳԱՐԱՏԵՆԶՏԵ

ԼԱՂ ԳԱՂԱԳՃԸԼԱՐ

Լաղ էհալիսինտէն պիր թագըմ սէօպիւքմսղղանը գաղագճըլըղ իտէրէք իսթիֆատի զարը մէյլրտէ, մէնչուլէրինի թէէմին իչուն ուճագ գաղագլար վէ պաղէն պէօյիւքճէ սէֆինէլէր իլէ Գարատէնիզ սէվահիլը Շահանէսինի տօլաչմագտա օլտրգլարը մաէթթէէսսիֆ իշխիրմէքտէ տիր։

Թապէր ալտրղըմըզա կէօրէ, պու Լազլար՝ պէյնիք սիլահլարընտան Մարթինի թիֆէնքլէրի իլէ միսէլլահ օլտրգլարը հալտէ սէվահիլը մէգքիւբէյէ գաչագ թուզ վէ թիւթիւն աչրրագտա, վէ ուղրատրգլարը իսքելէլէրտէ սիլահլարընա կիւվէնէրէք գաչագ մալէրինի էօթէքինէ պէրիքինէ ճէպրէն սաթմագտա տրը։

Էչխասը մէրգումէ՝ չու սուրէթլէ վուգուա կէլէն ճէպր ու թաղեիդէրինէ մուխալէֆէթ իտէճէք դատար ճէսարէթ կէսուտէրէն պագը քիմսէլէրէ թէսատուֆ իտէճէք օլուրլար իսէ, օ միսիլլէրի կէօնակեօն թէէտիտաթ իլէ բիսսիբիրթմէքտէ, վէ հէլէ ասհապը սէրվէթ վէ սամանտան օլտրգլարը քէնտիրէնճէ մալիւմ պուլընան եէրլի վէ էճնէպի թիւճճարանա զոր իլէ գաչագ թիւթիւն վէ թուզ ֆիրուխթ իթմէքտէ իմիշլէր։

Պու կիպի Լազ գայրգճըլար՝ կէչէն սէնէ տախի արասրրա զուհուր իթմէքտէ իտի իսէլէր տէ, պունլարըն բաքիպ օլտրգլարը սէֆինէլէր՝ քիչիք գայրգլարտան իպարէթ օլմաղլա պէրապէր, ատէալէրի տախի բէք ազ իտոուկինտէն, էմրը թաղիպ ու թէնքիլլէրի հիւքիւմէթը Սէնիյէճէ բէք գօլայ իտի։ Պու սէնէ իսէ, Լազլարըն մըդ տարը ֆէվգէլէմմուլ թէզահիւտ իթմիշ օլտրգտան պաչգա, ճէսիմսեֆինէլէր տախի թէտարիք էյլէմիշ օլտրգլարընտան, ճիւրաթը վագըլարը վէ հալ ու հարէքէթլերի հիւքիւմէթը Սէնիյէնին ճիտտէն էնզարը տրդգաթընը ճէյպէ չայան պիր տէրէճէյէ կէլմիշ տիր։

Շուրասը տախի սէգավարը տրդգաթը մախսուսէ տիր քի, Լազ գաչագճըլարը՝ հէմ տէվլէթը Ալիյէ վէ հէմ տէ Ռուսիա բասաբօրթ վէ էվրագը ըէսմիյէսինի համիլ օլտուգլարընտան, սէվահիլը Շահանէսէ թաագիպ վէ եահօտ տէրտէսթի օլունտրղլարը սուրէթտէ Ռուսիա բասաբօրթընը, վէ Ռուսիա սէվահիլինտէ թուլթուլտրգլարը հալտէ տէվլէթը Ալիյէ բասաբօրթի վէ էվրագը-նը իպրաղ իտէրէք թախլիսը կէրիպանա վէ եահօտ մէմուրիրինը մահալիյէյէ իպգալ միւշբիլթա մուվաֆֆագ օլմագտա տրբլար։

Պու ուղղունըզլրդլար՝ Դարատէնիզ սէվահիլինէ դարիպ օլան չէհր վէ քէօյլէրտէքի պիլճիւմէ թէպաան Շահանէնին հուզուր ու էմիրլէրինի սէպ իթմէքտէ օլտրգտան պաչգա, հիւքիւմէթը Սէնիյէ իլէ միւթերէք իւլ մէնֆաա պուլունան Բէժի իտարէսի՝ թիւթիւն, վէ Ցուլանը Ումումիյէ տախի թուզ գաչագճըլըղը եիւզլիւնտէն բէք զիյատէ զարարու զիյանա տիւչար օլաճագլարը՝ նէթայիճը միւթէէսսիֆէի թաղիիյէտէն օլաճաղընտան, պու եօլսաքի ֆէնարդլարրն սերիան մէնը վուգուը լապագընն իսթիհզար ու իսթիքմալի լիւզումը՝ միւսթաղնիի քիւլֆէի արզ ու պէյան տրը։

Պիր տէ իշպու Լազ գաչագճըլարընն իբի տէվլէթ բասաբօրթ վէ էվրագընը համիլ պուլունմալարընտան տօլայը կիւնտէն կիւնէ արթմագտա օլան ճիւրաթ վէ ֆէնարդլարընն իլէրիտէ տիկէր կէօնա մահզուրլար տախի մէյտանա չըգարապիլմէսի՝ զ ավիէն միւհիմմէյի պուլընտրղընտան, չուրասընրն միւթալասը տախի՝ օ լիւզումը պիր դաթ տահա թէէյիտ իտէր։

Պու ֆէնարդլարընն մէնը թէէրբիւրի իլէ Լազ գաչագճըլարընն թաագիպ ու թէնքիլի իսէ, միւթլաղա ժանտարմա նէֆէրաթընը վէ մուհաֆզաղի սէվահիլ իչիւն քիչիք վաբօրլարընն թէղեիտը մրգտարը իլէ, Դարատէնիզ սէվահիլը Շահանէսինտէ տահմա քէշիմ ու կիւզար իթմէլէրինէ միւթեվադրի պուլընտրղընտան, հիւքիւմէթը Սէնիյէճէ ախիրէն թաասվուր պուլրըմըզ օլաղը հալտէ չիմոիյէ գատար հէր նասրլա մէվզրի ֆիլ ու իճբրայէ վաղ խիլէմէմիշ պուլընան գօրտսն պէօյիւքլէրինին պիլա իֆաթէի վագթ թէշքիլի, վէ պու սուրէթլէ հէմ Բէժինին վէ հէմ տէ հիւքիւմէթը Սէնիյէնին մուհաֆզաղի մէնաֆիի գըմրընտա լազրմ կէլէն թէշէպպիւսաթըն հէման իճրաաը՝ էվվլյան ումուր հաղարաթընն հիմմէր ճէյլիյէ մէհամշինասիլէրինտէն մէնաֆիի միւք ու տէվլէթ նամընա օլարագ քէմալը չիտտէթլէ ինթիզար օլընըր։

(Թ. Հաֆէֆ)

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ՀԵՏԱՋՈՏՈՒԹԻՆՔ ՆԱԽՆԵԱՑ ՌԱՄԿՕՐԷՆԻՆ ՎՐԱՑ

2.

(Տէ-Դէ Նէ-ԻԷ-Դրէն գէվամ)

Դ. Բայց զանազան գաւառականաց գոյութեան չատ աւելի յայտնի նշան և ապացոյց կրնան համարուիլ Նախնեաց ռամկօրէնին անհամար բառերն ու կազմակերպութիւնները, որ ամենեւին չեն տեսնուիր հին ժամանակուան՝ ըստ մասին և ոչ իսկ միջին դարուց՝ գրաբար գրուածոց մէջ ասոնք չեն կրնար ռամկագիր հեղինակաց ինքնաստեղծ բառերն ու ձեւերն ըլլալ. այլ ի հարկէ իրենց ծննդեան կամ բնակութեան տեղւոյն ժամանակակից ժողովրդական բառերն ու ձեւերն ըլլալու են, զոր իւրաքանչիւր ի գրուածս իւր մուծած է։ Նոյնն ըսելու է նաեւ կերպ կերպ յատուկ ասացուածոց, միանգամայն սղմանց և ամփոփմանց վրայ, որ այնպէս մեծ դեր կը խաղան ռամկական գրութեանց մէջ։

Կարծենք թէ այսչափս բաւական է մեծ հաւանականութեամբ հաստատելու՝ թէ կայուն ի Հայս զանազան գաւառական բարբառք, որ գրաւոր լեզուին հետ և անկէ անհամեմատ առաւելութեամբ կենդանի մնացին ի ժողովրդեան յընմայցը դարուց, գրաւորը կարող չըլլալ զանոնք անհետացնել և միակ տիրող ըլլալ։ Այս է ընդհանուր պայման ամենայն լեզուաց, որմէ չունինք պատճառ ի բաց առնլոյ հայ լեզուս։ և թէ իրաք բացառութիւն եղած չէ՝ կը վկայէ գաւառական բարբառաց այժմու դոյութիւնն եւս։ Ստոյգ է՝ անդստին ի սկզբանէ գրականութեան մեծ ջանք եղած և սաստիկ փոյթ տարուած է՝ թագաւորական հրամանօք և արքունի գանձիւք իսկ՝ գրաբարը տարածելու և ժողովրդեան ընտանի ընելու։ սակայն և այնպէս ամէն կողմ ժողովրդեան մեծագոյն մասն պահած է իւր գաւառական այլեւայլ բարբառները, թէեւ ի միոյ կողմանէ օր ըստ օրէ աւելի աղաւաղելով, ինչպէս բնական է ամէն ռամկական բարբառոց, և ի միւս կողմանէ առաւել կամ նուազ ատենեանաւ գրաւորին ազդեցութիւնը կրելով։

Այսպէս եղած է ի սկզբանէ և այսպէս կը շարունակէ միշտ՝ ոչ առ մեզ միայն, այլ նաև առ այլ ազգս։ Այժմու կենդանի լեզուաց մէջէն՝ օրինակի համար՝ յիշենք միայն երկու երեք գլխաւոր եւրոպական լեզուները։ Գաղղիոյ, առաւել եւս Գերմանիոյ և մանաւանդ Իտալիոյ մէջ, ոչ ի գիւղս, յաւանս և ի գաւառաքաղաքս՝ եւեթ, այլ և իմայրաքաղաքս իսկ, ժողովրդեան միոյ մասին բերանը տիրող են գաւառական կամ ռամկօրէն բարբառք։ Եւ եթէ

---

(185)

ՄԷՃՆՈՒՆԷԼԷՐ ԹԱՊԱ

ՄԻՒԷԼԻԹԻ

ԳՍԱԶԻՆ ՏԷ ՄՕՆԹԷՐԻՆ

Ռրնէ՝ Թէճճիւպլէ մէգքիւբ տէֆթէրէ պագմագտա իտի։

Ռրնէ.—Նասը քի կէօրիյօրսընը, սիզին Թամիրլի, գաղընթը վէ իսթիւնտէն եաղըլար եաղըլը էօկի բասաբօրթլարընընզտան պիր աղ տա ալէա պիր բասաբօրթ վերէճէյիմ սիզէ։ Պունլար եէք եէնի տիրլէր։

Ռրթնէր.—Վալլահի սիզ եաման չէյսինիզ։

Ռրնէ՝ կիւլիւպ բասաբ[illegible] պիրինի Ռրթնէրէ ուզաթարագ.— Զանն իտէ՞մխինիզ քի, պունտա չիւպհէ իտէճէք պիր չէյ պուլապիլմէք իչիւն տիւնեատա Գրար վէ Սէնթ-Օմէրին չակիրտի մէրհուտ Մ. Բրիւտօմ կիպի մահքէմէլէրտէ եէմին իթմիշ պիր եաղը էօլի խըզրէսի պուլընըն։

Ռրթնէր՝ ուզուն ուզատիյէ բասաբօրթը Թէոգիգ իթտիքտէն սօնղրա։—Ալիմ Ալլահ պուլընմազ... զանն իտէրսին զապթիյէնին պիր գօչանը տէֆթէրինտէն գօբարըլմըշ տրը... Աչրգ եէրլէրինի սօլտուրագ՞գ մըսընը։

Ռրնէ.—Էլպէթթէ, լաքին պիր աղ սէօյլէտիքտէն սօնղրա...

Ռրթնէր.—Նէ՝ գատար իսթէրսէնիզ գօնուշլըմ... Միւքեալէմէնիզ տայմա հազգ օլընը պիր միւքալէմէ տիր...

Ռրնէ.—Էշպու իլթիֆաթընընզ Թէչէքքիւր իտէրիմ... զանընմատա տա պունա քէսալը իսթիհզագ իթմիշիմ տիր... Սատատա կիրիշէլիմ... Պիր սաաթ վար տրը, Նէյսիտէ, եէնի պիր էսաս իւզէրինէ արամընզտա պիր չիրքէթ ագտընտան պահս իթտի իտիմ։

Ռրթնէր.—Էվվէթ։

Ռրնէ.—Գէմալը տիգգաթլա տէյնէյինիզ պէնի։

Ռրթնէր.—Գուլաղըմ Թէմամբյալ սիզտէ տիր...

Ռրնէ.—Ուզագ մէմլէքէթլէրէ սավուշմագ Նէյէթինտէ օլտրղընընզտան, խասթախանէնիզի սաթտընընզ տէտինիզ իտի, տէյթլ մի...

Ռրթնէր.—Էվվէթ, էյլէ տիր։

Ռրնէ.—Էլհասըլ չու սաաթտա էլինիզտէ էրէյիճէ պէօյիւք պիր մէպալաղ օլմալը տրը...

Ռրթնէր՝ սէօզիւնի քէսմէք իսթէտի։

Ռրնէ՝ էմր իտէրճէսինէ.—Սուս օլընընզ, պրագընընզ սէօզիւմ տէվամ իտէյիմ։ Տէտիմ վէ Թէքքար տէրիմ քի, «էրէյիճէ պէօյիւք պիր մէպալաղընընզ վար»... Պու մէպալաղ եալընընզ սիզին չախսի քեարլարընընզտան հասըլ օլմայըպ, չիրքէթիմիզին զարարընա օլարագ կիզլիճէ սանտրգընընզտա տիզտիյինիզ բարատան տա հասըլ օլմուշ տրը։

Ռրթնէր.—Ասլա, պէն ասլա...

Ռրնէ՝ օմուզլարընը սիզքիպ Ռրթնէրին սէօզիւնի քէսէրէք.—Եալան սէօյլէմէքտէն նէ՞ չըգար, պէն տէ էօյլէ եաբըյօր ըտրմ։

Ֆրանց Ռրթնէր՝ պու լագըրտըյա կիւլէրէք.—Ռէք էյի, էօյլէ օլսուն... պէն աչրգ վէ սէրպէսթ սէօյլէմէքլիկի սէվէրիմ։

Ռրնէ.—Էվվէթ, պաչգալարընընն աչրգ վէ սէրպէսթ սէօյլէտիկինի սէվէրսինիզ... Պիզ տէ էկէր իսթիգպալը տիւչիւնմէսէ իտի, Ֆապրիս կիպի ահմագ օլուր իտի... Պէն էրէյիճէ զահմէթլէ պէշ եիւզ պին Ֆրանգ գատար արթըրտըմ վէ մէմալիքը էճնէպկէտէ Ֆայրզա գօյտրմ, պու մէպալաղ եիրմի պէշ պին լիրալըգ պիր սէրվէթ տիմէք տիր։

Մէրգում ուսթա գալպազանընն՝ պունընն իքի գաթը բարասը վար իտի։

Ռրնէ՝ սէօզիւնէ տէվամ իտէրէք.—Պու հալտէ քիմսէյէ միւհթաճ օլմագսըզընը օրթա հալը պիր էսնաֆ կիպի բահաթճա կէշինէ պիլիրիմ... Լաքին հէբսի պու տրը... իյրատտմ անճագ մահչէթիմէ քիֆայէթ իտէր...

Ռրթնէր.—Էվվէնիպ սէրվէթինիզի արթըրապիլիրսինիզ։

Ռրնէ.—Ատա՛մ սէն տէ... սէրպէսթ վէ միւսթագիլ օլմագ իչիւն եիւզ քէրրէ քիւրէյէ կիթմէք Թէհլիքէսինէ տիւչար օլտուս, չիմոի կիտէյիմ իզտիվանլա հա՞պս մը օլայը... Պու պիր տօսթ նասիհաթը տէյիլ տիր, ազիզիմ, պու նասիհաթընընզ տինէյէմէյէճէյիմ։

Ռրթնէր.—Խուլասաի քէլամ, սէօզիւ նէ՞րէյէ պաղլայաճագընընզ։

Ռրնէ.—Սէօյլէյիմ։ Պէն սէրմայէմի սիզէ պիլտիրտիմ, սիզ տէ պէնիմ կիպի աչրգ վէ սէրպէսթ սէօյլէյէրէք սիզինքինի պանա պիլտիրինիզ։

Ռրթնէր՝ պիլա Թէրէտտուտ.—Պէշ եիւզ պին Ֆրանգ վէ պիր աղ տա քիւսուրը վար...

Մէճնունէլէր հէքիմինին տէ հագիգաթը հալտէ պունընն իւչ միսլի սէրվէթի վար իտի։

Ռրնէ.—Սիզ չան ու չէրէֆի սէվէրսինիզ, պու գատարմըգ սէրվէթլէ իթթիֆա իտի՞օրմըսընընզ։

Ռրթնէր.—Սիզտէն նէ՞ կիզլէյիմ, պանա բէք զայըֆ կէօրիւնյօր։

Ռրնէ.—Տիմէք սիզ տէ պէնիմ կիպի տահա կէնիշ վէ տահա բահաթ պիր էօմիւր կէչիրմէք իսթէրսինիզ... Զէվգ, սէֆա, էյլէնճէ, էլհասըլ հէր հուզուզաթը խայալլա՞ղմըսընընզ։

Ռրթնէր՝ հրրս ու թամատան կէօզլէրի բարլայարագ.—Էվվէթ, հէր չէյի իսթէմէք վէ հէր չէյի եաբապիլմէք իսթէրիմ։

Ռրնէ.—Էօյլէ իսէ պու խայալինիզի վիճուտ կէթիրէճէք վասէթայը սիզէ վերէճէք օլուր իսէմ, պունա նէ՞ տիյէճէքսինիզ։

Ռրթնէր.—Ինթիմալի եօգ տիյէճէյիմ...

Ռրնէ.—Ռէք էյի, լաքին պէն ինթիմալի օլմայան չէյի պուլմըշըմ տրը։

Ռրթնէր.—Պիր էլմաս մասէնի՞ մի պուլտրընզ։

Ռրնէ.—Խայր... պաչգա պիր սուրէթլէ քիմսա պուլմըշըմ տրը...

Պունը տէյէրէք Մաթիլտին գարտաչը՝ եօլը ջանթասընընն տիպինի արաչըրըպ պէշ եիւզ Ֆրանգլըգ պիր պանգնոթ չըգարտը վէ պիր աղ էվվէլ բասաբօրթը եարտրը կիպի մէգքիւբ պանգնոթը Ռրթնէրէ ուզաթը։

Մէճնունէլէր հէքիմի՝ պանգնոթը ալըպ էյնճէ Թէոգիդ իթտիքտէն սօնղրա Ռրնէնին եիւզիւնէ պագտը։

Ռրնէ.—Անլամայօրմըսընընզ...

Ռրթնէր.—Անլայօրըմ, պու պիր պէշ եիւզ Ֆրանգլըգ պանգնոթ տրը...

Ռրնէ՝ ճըզտանընը աչրպ տէրունինտէ պուլընան սէքիզ օն պանգնոթտան պիրինի այրտրը վէ տօգթօրա թագտիմ իտէրէք տէտի։

—Էյ պո՞ նէ տիր։

Ռրթնէր.—Տիկէր պիր պէշ եիւզ Ֆրանգլըգ պանգնոթ։

(Ցեւդ)

համեմատենք հին ժամանակաց հաղորդակցութեան միջոցներն, ուսումնք տարածելու և գրաւոր լեզու սորվեցընելու գրքերն ու դպրոցներն՝ ընդ այժմուս, կը հարկադրինք խոստովանիլ՝ թէ տասնապատիկ, եթէ ոչ հարիւրապատիկ, աւելի դժուար էր Հայաստանի ժողովրդեան գաւառական բարբառոց փոխուելով գրաւորին հետ նոյնանալը, քան թէ վերոյիշեալ նոր ազգայն։

Այս ամենայն առաջի աչաց ունենալով, կը համարինք թէ կարող ենք կնքել հետազօտութիւնն՝ զոր յանձն առինք ընել ի սկզբան գրութեանս առաջարկեալ խնդրոյն վրայ, և կ'ըսենք։ Նախնեաց ռամկօրէնն ծագած է Հայաստանի ժամանակակից գաւառականներէն, և զանազան եղանակաւորմամբ՝ հին գրաւոր լեզուէն։ կամ թէ խառնուրդ է ժամանակակից գաւառական բարբառոց և գրաւոր լեզուի։

Բնական է թէ ոմանք զարմանան (վերը ի վերջ Ա. յօդուածոյն, թերեւսնաեւ Բ. և Գ. յօդուածոց մէջ) յառաջ բերուած բառերուն վրայ։ Ուստի իրերն աւելի լուսաւորելու համար՝ կը դնենք տեղեկութիւնս։

Գիտենք թէ յիշեալ բառերէն ոմանք մի կամ երկու անգամ կը հանդիպին նաեւ առաջին Թարգմանչաց գրութեանց մէջ։ բայց իրաւամբք կասկածելի կը համարինք վաւերականութիւնը, (բուն անոնց գրչէն ելած ըլլալը։) Անոր համար չվարանեցանք չեղածի տեղ դնել ի գործ։ Նպատակն, իբր ստոյգ գուշակելով օրինակողաց անհաւատարմութիւնն և անճշդութիւնը։ Օրինակ առնունք վերոյիշեալներէն՝ պոռոխանել բան, որոյ սուրբ Գրոց մէջ դ. անգամ գտնուիլը, —ուր իբր 900 անգամ առելի եղած է գործածութեան և չէ բնաւ գործածուած,— չատ տարիներէ ի վեր տարօրինակ հետաքրքրական երեւոյթ մի էր մեզի։ Այս միակ գործածութիւնն Ցոբայ գրոց հետեւեալ հատածին մէջ է՝ ըստ Զօհրապեան տպագրութեան։ (Վենետ. 1805։) «Ո՞վ է ոսոին իմ, որ պոռոխանեցոյ ինձ։ զի՞նդ կարկեցայց»։ (Գլ. ԺԴ. 19։) հարկ եղաւ հետազօտել։ և ահաւասիկ արդիւնքն որ ունեցանք։ Քսանուիրեք (18 ձեռագիր և 5 տպագրեալ) օրինակաց մէջէն՝ միայն երեքն, (այն է՝ երկու Վենետ. տպագր. 1805 և 1860, և մեր երեք ձեռագրաց մին միայն) ունին յիշեալ յաւելուածը։ ուր որ մնացեալ (3 տպագիր և 17 ձեռագիր) օրինակաց մէջ չկայ ամենեւին, այլ 18ին մէջն հաւասարապէս կը կարդացուի՝ «Ո՞վ է ոսոին իմ. զի՞նդ կարկեցայց»։ — իսկ երկու օրինակք, այն է՝ Ոսկանեան և անոր հետեւողութեամբ Կոստ. Պոլսեան տպագրութիւնք, կրսեն ըստ լատինականին՝ «Ո՞վ է ոսոին իմ, եկեսցէ. զի՞նդ կարկեցայց» (1)։

Կը մնայ ուրեմն «Որ պոռոխանեցոյ ինձ» մասն՝ հայ օրինակողի կամայական յաւելեալ կապերուն։— Սոյն ապացուցեալ իրականութիւնն այնու եւս աւելի կը հաստատուի՝ որ ո՛չ երբայական բնագրին և ո՛չ ուրիշ որ և է թարգմանութեանց մէջ հետքը կերեւայ նոյն անհարազատ յաւելուածոյն։

Ի վերջոյ այս եւս կը յաւելունք։ Որովհետեւ մեր խօսքն այստեղ բառերու ընտիր կամ խոտան ըլլալուն վրայ չէ, որ այս գրութեանս նպատակէն բոլորովին դուրս խնդիր է, այլ միայն՝ դա՝ մի բառից այս կամ այն մատենագրաց մէջ գտնուելուն և չգտնուելուն վրայ, — անոր համար թէեւ յառաջ բերուած բառերէն մին կամ միւսն արդեամբք իսկ գտնուի առաջին Թարգմանչաց գրութեանց մէջ, սակայն և այնպէս մեր ապացուցութեան զօրութիւնը չենուազիր։ Վասն զի միշտ կը մնան շատ մը գործածական բառք, զոր առաջինք յաճախ իսկ առիթ ունենալով՝ չեն ի կիր արկած, և յաջորդք ի կիրառութիւն մուծած են անխտիր։ Այս է խնդրոյն էութիւնն, և յայս կը յենու մեր ապացուցութիւնը։

(Տեվ.)

Հ. Ղ. Ե.

(1) Զօհրապ՝ որ նշանաւոր է ի հաւատարմութեան մասին, եւ այս տեղ իբր օրինակաց տարբերութիւն՝ նշանակած է միայն Ոսկանի Եկեսցէ, չյիշատակելով ամենեւին այլ տարբերութիւն, հարկ է ըսել թէ ձեռագրաց այս համարն աչքէն փախեր է։

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ԷՍԻՐՆԷ

Էսիրնէտէն ապրիլ 8 Թարիխէյէ տէրճի զրմնընտա մաթպասմղա կէօնտէրիլմիշ տիր։

. . . Միւէլլիֆ էֆէնտի,

Միւթէպէր կաղէթանըղըն 852 նիւսխէպէնին Ազգային դըսմնտա, մէքթէպէմիզին կառավարիչի ալէյհինտէ Էսիրնէտէն Տէրսաատէթէ կիտէն պաղը միւթէպէր եօլճուլաբ թարաֆընտան չիքեայէթի հավի պիրպէնոի գրաաթ էյլէտիք։

Կէրչի մէզքիւր պէնատէ սէրա ու պէյան օլընան հատիսէնին վուգուլնի սէթը իթմէք ազմինտէ տէյլիլիզ, ֆագաթ եալընըզ չունա նազարը թէճճիպ իլէ պագարաղ պէյանէ միւսարաթ իտէրիզ քի, մուսախէյհիւմ միւթէպէր եօլճուլար, մատամ քի պու վուգուաթը էտիրնէտէ պուլընտրգլարը էնանատ (քի՞մ պիւիր հանկը միւֆոիտլէր թարաֆընտան) տույմուշ սըրլար, վէ մատամ քի մէքթէպը մէզքիւրը մէրճիի տախի պիթաղ էտիրնէտէ պուլունմադտա տըր, զանն իտէր խսէք տահա միւնասէպէթլի օլուր իտի, էկէրչի մէզքիւր շիքեայէթլէրինի պիղղաթ պուրատա մէրճիրնէ պէյան իմոսէլէր իտի։ չունքի հէմ մէզքիւր վուգուաթ քէնտիլէրինէ միւպաղաղարզ սուրէթատէ պիլտիրիլիր իտի, վէ հէմ տէ ֆալլէրինին տախի վագթընտա ճէզալանտրղընը անլայարագ, էօյլէ իւզէրինտէն 8-10 այ միւրուր իթմիշ պիր մէսէլէյի վէզվէզէ իլէ կաղէթալար վասէթասրյա նէշր ու իլան իթմէյէ հաճէթ կէօրմէղլէր իտի։ Իմոի, միւէլլիֆ էֆէնտի, իշչու մէքթուպը եաղմանըղտան մագսէտ, վուգուաթը մէզքիւրէնին հազիգաթընը պէյանատան պաղդա, զիքր օլընան կառավարիչ հագգընտա պաղը միֆսիտլէր թարաֆընտան պէյքի պիր զարաղը չալսսիյէ մէպնի, պիր թաղըմ հիչ սալը օյման թարիֆլէրի վէ պիր տէ «պու վազիֆէի նազիրէյի սուրէթը մաթլուպտէ իրֆա իտէմէյիպ, ուսուլը աթիգայա թէվֆիգի հարէքէթ իտէրէք, չօճուգլարա մուամէլէի զէճրիյէի միֆրիթէտ պուլընմագտա» տիյէ եազըլըզը չէտիսէն ըստա, վէ պու ֆաէտսիզ եագըլըշլար եալընըզ պէյնէլ միլէթի պիր դիլ ու դալ թօխսուսուսաշմաղտան վէ սօնրա քէնտիլէրի տէ պիր քէօչէտէն սէյր իլէ քէյֆէլէնմէքտէն պաշդա պիր չէյ օլմասը-ղընը իլավէ իտէրիզ։

Իմոի, միւէլլիֆ էֆէնտի, իշչու մէքթուպըմըզըն պիթաբաֆլըզա բիայէթէն միւթէպէր կաղէթանըզըն միւնասիպ նիւսխէյէրինտէն պիրիսինէ տէրճ ու իսկա պույրըլմասընը խասսէթէն թէմէննի իտէրիզ։

Ի դիմաց Հոգաբարձութեան
Արշ. և Հովիս. Ագգ. երկսեռ
վարժարանաց Անդրիանուպօլսոյ
Վ. Ատենադպրի Ատենապետ
Ա. Ֆ. Քայմէան Լեան Փ. Զաքարեան
Ի գրասենեկի Հոգաբարձութեան

ՆԻԶԱՄՆԱՄԷ

ՍՈՒԼԹԱՆԻ ՍՈՒՐԷԹԻ

Մէմլէքէթ աթըպպասը վէ էճզաճըլարը հագգընտա գալէմէ ալընըպ մէրիյէթը ահբեամընա պիլսսիթիլան իրատէի Սէնիյէի ճէնապը Բատիշահի շէրէֆսիւթէալիգ պույրըլմըշ օլան նիզամնամէ սուրէթի տիր։

(Էվվէլկի Կ.-Պոլսոյ Նուսրէթիյէ դեվրի Է Իրմաղ)

ԻՒԶԻՆՃԻԻ ՖԱՍԼ

Թէրքիի սընք վէ խըտմէթը մէճպուրիյէ.

10 մարտ.— Մէքեամիպը Թըպպկէի Շահանէտ թահսիլ իտէնէրէտէն Մէքթէպը Թըպպկէի Միւլէյէ Նիզամնամէսի հիւքմունճէ գուրատան վէ օնա գըյասէն պէտէլաթը ասքէրիյէտէն մուաֆթուլմուշ օլանլար՝ մազհար օլըզգլարը մուաֆիյէթէ մուգասիլ 2 սէնէ գազա վէ 3 սէնէ լիվա սընքիլարընտա պիրքիրլ մէմլէքէթ թէպապէթլէրինտէ 3 սէնէ խըտմէթէ մէճպուր օլաճագլար տըր։ Պունլարտան խըտմէթը մէճպուրիյէի խիֆայա գաիլ օյմայանլար՝ հանկը ճընս ու մէզհէպատէն օլուր իսկ օլսուն, պէտէլը նագտիի ասքէրի օլան 50 լիրայը տարիէի ասքէրիյէյէ, վէ մէքթէպտէ թահսիլէտ պուլընանը-ղը հէր սէնէի թէտրիսիյէ իչիւն 10ար լիրայը օ մէքթէպէին սանտըղընա, վէ տիբլօմա վէ իմթիհան խարճը օլան 20 լիրա տախի իտարէի ուժուրը Թըպպկէի Միւլքիյէ սանտըղընա թէէսիյէյէ մէճպուր օլաճագլար տըր։

ՏԷՕՐՏԻՒՆՃԻԻ ՖԱՍԼ

Թէպապէթէ ինթիխապ վէ թային վէ թէրքիի սընք գավատի.

11 մարտ.— Քեաֆիֆէի աթըպպան միւքեյէնին մէմուրիյէթէ ինթիխապ ու թային վէ թէրքիի սընքիլարը, վէ ռիւթպէլէրինին Պաալը Ալիյէ արդ ու ինհասը, վէ թահվիլը մէմուրիյէթլէրի վէ խըտմէթը թըպպկէյէտէն տօլայը ազվէ եա իսթիհգագլարընա կէօրէ թաղթիքլէրի՝ ուժուրը խարէի միւքեյէյէ պատ տիր։

12 մարտ.—Աթըպպան միւքեյէ իչիւն Թըպպկէյէ Միւքեյէյէտ պիր սիճիլը ալաղ թութուլուպ, միւսթախտէմյինին թէրճէմէի հալէրի վէ մէմուրիյէթլէրի վէ սէպեպը թաղիֆ ու ազէրի վէ պէճայիշ վէ իսթիֆալարը վէ սայր ահվալը միւթէվալիյէլէրի օնա տէրճ իտիլէճէք, վէ թէրքիի սընք վէ ինթիխապտա իսթիհգագլարը անլաշըլմագ իչիւն սիճիլէ միւրաճաաթ օլաճագլար տըր։

13 մարտ.—Գազա թէպապէթի սընքիքընտա 2 սէնէ խըտմէթ վէ հիւսնիւ իյֆալ վազիֆէի մէմուրիյէթ իթմիշ վէ մահալը մէմուրիյէթինճէ խիլաֆը գանուն վէ ատաթ պիր կէօնա հարէքէթտէն տօլայը թահթը հիւքմէ կիրմիշ օլանլարը՝ լիվա թէպապէթ սընքիքընտա նագլէրի իսթիտայա հագլարը օլաճագ, վէ միւնհալ մահալ օլարը վէ ագրանը պէնինտէ գըտէմ վէ հիւսնիւ հալ վէ իգթիտարճա իսթիհգագը կէօրիւլտիկի հալտէ թէրքիի սընքը ճաիզ օլաճագ տըր։

14 մարտ.—Մատտէի սապրգատա մուհարբէր չէրաիթ վէճճ իլէ, լիվա սընքը թապպլիկինտէ 3 սէնէ խըտմէթ իտէնէրին տախի վիլայէթի սընքինա նագլէրինի իսթիտայա հագլարը օլաճագ տըր։

15 մարտ.— 11ինճի մատտէյէ զիքր օլընան չէրաիթ վէճճ իլէ, վիլայէթ թէպապէթինտէ պիրքիրլ թամէ 3 սէնէ խըտմէթ իլէ միւտտէթը մէճպուրիյէի իքմալ էյլէմիշ օլանլարընն միֆքէթթիշ սընքինա նագլէրինի իսթիտայա հագլարը օլաճագ տըր։ Անճագ պու իսթիտանընն գալուլ վէ խաքը՝ սէպպ իտէն խըտմէթլէրի միւտտէթինտէ միֆքէթթիշլիկի խֆայա իգթիտարլարընը Իտարէի Թըպպկէի Միւքեյէ նէգտինտէ խսպաթ իթմիշ օլալարընա մէվգուֆ տըր։

16 մարտ.—Սէյեար վէ ֆէվգէյատէ օլարագ մուվագգաթ աթըպպա թային ու իգամընա լիզում կէօրինտիքտէ, իտարէի Թըպպկէ՝ պունլարընն մէմլէքէթ աթըպպասը սընքինտան վէ սարէտէն ինթիխապ վէ իգամընտա մուսթարճ տըր։ Ֆագաթ մէմլէքէթ աթըպպասընտան իչպու խըտմէթը մուվագգաթայա ալընանագ օլանլարընն միւտտէթը իսթիխտամկէյէրինտէ սընքիլարընա մախսուս մասչարա՝ նըսքը մըգտարը զամմ օլունանագ տըր։

17 մարտ.— Վիլայէթ աթըպպա միւֆքէթթիշլէրի՝ մէմլէքէթ աթըպպասընընն էլլէրինտէ պուլընան թակիմաթ ահքեամընա վէ Իտարէի ուժուրը Թըպպկէյէտէն վէրիլէն էվամիր վէ թէնպիհաթ հիւքմինտէ թէվֆիգը մուամէլէ խուպ իթմէտիրլէրինի, վէ չէհրի վէ խուսուսի բաբօրթօլարընը վագթ ու զէմանը իլէ կէօնտէրիպ կէօնտէրմէտիրլէրինի, վէ խֆապ իտէն խուսուսաթը Թըպպկէյի թէտգիգ վէ տախիրը վիլայէթտէ մուզիրը սընհէթ օլարագ մէվճուտ օլան չէյլէրին տէֆիլ լուգումընը հիւքիմէթը մահալլկէյէ իսթաթ իթմէք, վէ ահվալը սընհէյէ վիլայէթտէն Մէշլիսը ուժուրը Սընհէյէ ուժումկէյէ մալիմաթ վէրմէք վազիֆէլէրէյէ միւքէլլէֆ օլաճագլար տըր։ Անճագ հավի օլարընը լիվա վէ գազալարընն նըսքընա հէնուզ մէմլէքէթ թապպի թային օլունմայան վիլայէթլէրտէ պու վազիֆէ՝ մէրքէզը վիլայէթ մէմլէքէթ թապպի թարաֆընտան իճրա օլունանագ, վէ պունլարա էսնաի տէվր ու թէֆթիշլէրինտէ խարճսահ գարարնամէսի հիւքմինէ թէվֆիգէն խարճսահ վէրիլէճէք տիր։

18 մարտ.— Մէվատտը սապրգատա զիքր օլընան չէրաիթ վէ մէճպուրիյէթ մուճիպինճէ, պիրքիրլ խըտմէթը միւքեյէտ պուլընմամըշ աթըպպա՝ զիքր օլընան բիւթպէ վէ սընքիլարտան մահրում օլաճագ տըր։

19 մարտ.—Շիմոնյէ գատար մէմլէքէթ թէպապէթլէրինտէ Մէքթէպը Թըպպկէյէտէն միւնթէխապ օլան վէ խըտմէթլէրի սէպպ իտէն վէ թէպապի տէվլէթը Ալիյէտէն պուլունանլար՝ իսպաթ իտէճէքլէրի միւտտէթէ վէ հիւսնը խըտմէթ կէօրէ սընուքը մէզքիւրէտէն միւսթահգագ կէօրիւլճէճէքլէրի սընքա տախիլ օլապիլիրլէր։

20 մարտ.—Աթըպպան միւքեյէ սիւքինտէ պուլընանլարտան մէճպուրը խֆասը օլարգլարը 5 սէնէ խըտմէթի իքմալ իթմէմիշ օլանլար՝ միւթլագա խըտմէթը մէճպուրիյէլէրինի իքմալ իտէճէքլէր, վէ անտէն սօնրա սիրքը մէզքիւրտէ իսթիխտամ վէ թէֆկյյիւզ արզուսընտա պուլընանլար՝ նէզարէթը Թըպպկէյէ Միւքեյէյէ իսթիտանամէ վէրճէճէքլէր տիր։ Պունլարընն իսմէրի՝ իսթիտալարընն թարիխը հէվալէպի սըրասը իլէ ճէմկէթը Թըպպկէյէ Միւքեյէյէտէ թութուլագ միւլազիմկն տէֆթէրինէ գայտ օլունանագ տըր։

21 մարտ.— Վիլայաթճա աչքընագ մէմուրիյէթլէր՝ սընքընա կէօրէ միւլազիմէրտէն մէվճուտ օլանլարա տէֆթէրը մէզքիւր սըրասընյա թէքիլիֆ օլունարագ, գապուլ իտէնլէրին մէմուրիյէթի իճրա իտիլէճէք տիր։

ՊՂԻՆՃԻ ՖԱՍԼ

Մէմլէքէթ էճզաճըլարը

22 մարտ.— Մէմլէքէթ էճզաճըլարը՝ աթըպպա իչիւն իչպու նիզամնամէտէ զիքր օլընան մէճպուրիյէթ գախտէսինէ վէ չէրաիթը սարիյէ թէմամը իլէ թապի օլաճագլար տըր։

23 մարտ.—Մէմլէքէթ էճզաճըլարը՝ գազա վէ լիվա վէ վիլայէթ էճզաճըլարը նամարբյա 3 սընք օլաճագ, վէ թէրքիի սընքա իսթիհգագլարը վէ մէմուրիյէթէ թայինլէրի՝ աթըպպան միւքեյէ կիպի հիւսնը հալ վէ խըտմէթլէրինին թէհգագուգընա մէնութ պուլընանագ տըր։

Գազա էճզաճըլարը՝ 400 ղրշ. մասչա բրիթպէի բապիայա, վէ լիվա էճզաճըլարը՝ եհեյ բրիթպէի բապիա իլէ 600 ղրշ. մասչա, վէ վիլայէթ էճզաճըլարը՝ բրիթպէի սալիսէ իլէ 800 ղրշ. մասչա նամի օլաճագլար տըր։

24 մարտ.— Վիլայէթ էճզաճըլարընտա լա ագալլ 3 սէնէ հիւսնը խըտմէթի սէպպ էյլէմիշ վէ քիմեակիրիկէ տարր այրճա իսթիհան վէրէրէք Մէքթէպը Թըպպկէյէ Շահանէտ շահատէթնամէ ալմըշ օլանլար՝ վիլայէթ քիմեակիրի նամըյա խֆապ իտէն վիլայէթլէրէ թային գըրընաճագ, վէ օ հալտէ բրիթպէլէրի սանիյէ սընքը սանիսնէ թէրքիի վէ մասչարը 1500 ղրշ. ա իպլաղ օլընանագ տըր։

ԱԼԹԸՆՃԸ ՖԱՍԼ

Հագգը թէգաիւտ

25 մարտ.— Մէմլէքէթ աթըպպասը իլէ էճզաճըլարընտան միւտտէթը նիզամկէյէրինի Իտարէի Թըպպկէյէ Միւքեյէյէճէ մուստտագ օլագ չարթը իլէ իքմալ իտէնլէր՝ մէմուրիյնը սարիէի միւքեյէ միսիլիս թէգաիւտ միսթահագգ օլաճագլար տըր։

26 մարտ.—Իտարէի ուժուրը Թըպպկէյէ վէ թէպապէթը միւքեյէյէ տարիր Տիւթուրտա մինտէրիճ նիզամաթ վէ զէյլէրինին՝ իշչու նիզամնամէ իլէ մէֆսուխ օյմայան ահքեամը քէմաքեան մէրի վէ միւթէպէր օլաճագ տըր։

27 մարտ.—Տախիլյէ նէզարէթի՝ իշչու նիզամնամէյինին իճրասընա մէմուր տըր։

Ֆի 5 շաբան սէնէ 305
վէ ֆի 4 Նիսան սէնէ 304

ՇԵՀԻ ԼՈՒՆԷԻ ԹԷԼԵՖՈՆԱԿԱՆ

Կէչէն սէնէտէն միւթէտասիւլ մասչ սուրէթլէրինին տէվամիրը պէլէտիյէճէ էմնաք վէրկիսինէ գապուլ իտիլէրէք այնի նագտ մագամընտա թէլագգը իտիլմէսինէ Մալիյէ Նէզարէթը ճէլիլէսինճէ գարար վէրիլտիկինտ տարր Թէրճէմանը Հէյէտ կաղէթարընն 2961 նիւմէրօյը նիւսխէսիյլէ վէ սարը էվրագը հավատիսնտ խիլաֆը վագը պագը ֆըգրաթ կէօրիւլմիշ օլուպ, հալ պու քի էմնաք վէրկիսինէ մահսուպէն էօյլէ մասչ սուրէթլէրինինն նագտ մագամընտա գապուլինէ տարր պիր կէօնա գարար օլմատըղը՝ նէզարէթը միւշարէէյհատան պու քէրրէ տախի վարիտ օլան թէգդիրէ միւնտէրիճաթը իլէ միւէյյիտ օլսուզընտան, նէյշրիյաթը մէպհուսանիհանընն գաթան ասլ ու էսասը օլմարպ, էվվէլճէ տախի իլան գրընտրը վէճճ։ ախիրէն չէրէֆսատրը օլան իրատէի Սէնիյէի հազրէթը Բատիշահի մանթուգը ալխինէ թէվֆիգէն եալընըզ ասհապը մասչընն քէնտի մասչարը մուգապիլինտէ Խազինէի ճէլիլէտէն իսթիհսալ իտէճէքլէրի մագպուլարընն երինէ քէնտի նամբարընա մուգայյէտ օլան էմնաք վէրկիսէրինէ գապուլի հագգընտաքի մուամէլէնին ճէրէյանը տէվամ իտէճէրի կիպի, սգօնթօլը էվրագ իլէ վէրկիսինի թէէտիյ իթմէք արզուսընտա պուլընանլար հագլարընտա տախի թահսիլը էմվալ նիզամնամէսի հիւքմինին իճրա գըլընաճագը մալիմ օյմագ իւզրէ թէքրար իլանը քէյֆիյէթէ իսպաթտար օլընար։

Ֆի 12 Նիսան սէնէ 304

ԹԷՎՖԻՀԱԹ

Հիճազ վիլայէթի մէքթուպճըը Մուհիտտին էֆէնտիյէ ըիւթպէի սանկյէ սընքը միւթէմայիզի,

Տէնիզլի սանճաղը միւթէսարրըֆլըղը՝ Իչիլ միւթէսարրըֆը սապրգ Բաղիպ բաշա հազրէթլէրինէ,

Պէյրութ վիլայէթի տախիլինտէ հայֆա գազասը գայմագամըղը՝ Տէվֆլի գայմագամը սապրգ Մահմուտ պէյէ թէվճիհ պուրրըմըշ տըր։

ՄԻԽԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Գոնեա վիլայէթինտէ Մէքրի գազասը իլէ Թէքէ վէ Համիտ սանճաղլարընտա 15 սէնէտէն պէրու իճրան չեգավէթլէ բէք չոգ ճանլար եագմըշ օյան Գարա Եըլան նամ մէշհուր հայտուտ՝ գարընտաչը Մէհմէտ իլէ պէրապէր պու քէրրէ տէրտէսթ օլընմըշ տըր։

Շրմէնտրֆէր իրթիսագ խաթլարընն գարիպէն քիչատ օլընաճաղը միւնասէպէթիլէ Սիրքէճի սթասիոնը գուրպինտէ թէէսիս գըլընան բուսումամ միւտիրիյէթինէ՝ կէչէն սէնէ Ֆրանսա վէ Ալէմանիա հուտուտընտա մէրի պուլընան ուսուլը բուսումիյէի թահսիլ իչիւն Ալէմանիայա կիթմիշ վէ օրաճա իքմալը մալիմամթ էյլէմիշ օյան մէմուրինը բուսումիյէտէն Նամրդ պէյ թային պույրըլմըշ տըր։

Սթամպօլտա Ագսէրայ ճիվարընտա պիր ճամինին միւէզզինի օյան Թուրչիտ էֆէնին զէվճէսի կէչէն կիւն զէվճի իլէ իթտիկի պիր մուարազա իւզէրինէ ճանընտան պէկէրէք ագսիւլիւմէն իլէ քէնտի քէնտիսինի զէհիրլէմիշ իսէ տէ, քէյֆիյէթ՝ զէվճի թարաֆընտան բօլիսէ իսպաթ օլընմաղլա, տէրհալ եէթիշիլիպ զէհր քէստիրիլմիշ տիր։

Սուրիա վալիի ճէտիտի Նազիֆ բաշա հազրէթլէրի՝ պու քէրրէ Շամա մուվասէլէթ իթմիշ, վէ ձէպէլը Լէպնան ճիվարընտա մուզիմ օլուպ ախիրէն իքի ֆըրգայա այրըլարագ միւնազաաթա պուլընան Տիւրզիլէրի՝ թէտապիրը լազմէ իթթիխաղը իլէ արզը իմասի իթմէյէ վէ եէքտիկէրի իլէ պարըշմայա մէճպուր իթմիշ տիր։

Տիւն սապրգալը կիւրուհինտէն 6 Եունանը՝ Զապթիյէ Նէզարէթի մարիֆէթիլէ մէմլէքէթլէրինէ թարտ օլընմըշլար տըր։

Իւսկիւտարտա Գրսրգլրտա սաքին Բէժի միւֆէթթիշլէրինտէն Մուրատ էֆէնտիյի կէչէնտ գաթլ իլէ ֆիրար իթմիշ Արնավուտ Զէյնել վէ Սիւլէյմանը մուհաքէմէլէրի տիւն մահքէմէի ճինայէթտէ ղըյապէն բուլէթ օլընարագ, մէրգումանըն հուգուգը մէէնիյէտէն իգաթընա վէ մալլէրինին հաճզ իտիլմէսիյլէ պէրապէր 15 սէնէ քիւրէյէ գօնուլմալարընա հիւքմ վէրիլմիշ տիր։

Սրպիատա թիւթիւն ֆապրիքասընը 1886 սէնէսինտէն պէրու սահիպը իմթիյազը պուլընան շիրքէթ եէտին-տէն Սրրպ հիւքիմէթինին միւպայա իթմէսինէ տարր օյան գանուն լարիհասընը Սգուրչինա (միլլէթ) մէճլիսի մաէլմէմունիյէ գատուլ վէ թատիգ իթմիշ տիր։

Եէհրիմիզտէ պիր չախ՝ քէնտիսինէ քիմեակիր սիսիս վէրէրէք քէնտի իսթիրաքէրտէսի օյան պիր սուլէ հէր ճընս մատէնին կիւմիշ կիպի բարլայաճաղընը պէյան իթմէք պույրընմըշ տըր։

Մէրգում՝ ախիրէն չէհրիմիզ գօնսօլօսլարընտան պիրինէ պիմիրաճաա, մէզքիւր սուտան պիր գաչ չիչէ թաղտիմ վէ թէճրիպէ իտիլմէսինի թէքլիֆ իթմիշ օյմաղլա, գօնսօլօսը էմրի իւզէրինէ մէզքիւր սու՝ գօնսօլօսիանէ գարուլարընն տէմիր չաղչաղլարը իւզէրինէ խէճրիպէ իտիլիպ, ֆելվագը մէզքիւր չաղչաղլար՝ կիւմիւշ կիպի պէյազլանմըշ օլմաղլա, տէրհալ մէզքիւր չիչէէրտէն 10 ատէտ միւպայաա օլընմըշ իսէ տէ, պիր գաչ սաաթ սօնրա մէզքիւր չաղչաղլար էվվէլքինտէն պէթէր պիր հալէ կէլիպ սիմ սիյահ քէսիլմիշ

ՄԻԼԼԻՈՆՆԵՐ			
Գերմանիա	530,000,000	1,100,000,000	
Ամերիկա (Միացեալ Նահանգք)	149,070,544	09	49,785,700
Մեքսիկա	29,563,786	35	»
Սանտոդոմոյ պուլունան գետնագործք	578,243,262	39	104,308,850	38
Իսպանիա և գաղութք	103,510,056	34	»
Իտալիա և հիւսիսային Աֆրիկա	224,323,751	32	398,555,291	02
Մեծ Բրիտանիա և գաղութք	144,952,022	39	76,973,995	36
Ռուսիոյ պատերազմք	8,699,212	35	35,073,059
Իսպանիոյ գաղութք	2,020,729	19	»
Մեքսիկա	»	»	37,686,471	16
	1,790,383,368	02	1,790,383,368	02

Մուրատ Օ.

Սանտոդոմոյ գաղութքը թասիզ օրնամ.

Մուրատ ֆՕՖԹՐ

ՕՍՄԱՆԻ ՊԱՏԿԱՄԸ

1888 ԹՎԻՆ 31 ԹԻՒԱՆՕՍԻ

ՏՈՒԳՈՒՆՔՔ	Ղրշ.	Ղրշ.
Մէքքէյ	550,000,000	
Ամերիկա (Միացեալ Նահանգք)	149,070,544	09
Թեսալիա-լուսի պուլունան գանգրեանք	29,563,786	35
Իսանեէնէք գաղութք	578,243,262	39
Իսպանիոյ գաղութք	103,510,056	34
Իտալիոյ հիւսիսային Աֆրիկան	224,323,751	32
Մեծ Բրիտանիոյ գաղութք	144,952,022	39
Ռուսիոյ պատերազմք	8,699,212	35
Իսանիոյ գաղութք	2,020,729	19
Մեքսիկա		
	1,790,383,368	02

ՏՈՒԳՈՒՆՔՔ	Ղրշ.	Ղրշ.
Մեքքէյ	1,100,000,000	
[Միացեալ Նահանգք]	49,785,700	
[Մեքսիկա]	»	
Սանտոդոմոյ պուլունան գանգրեանք	104,308,850	38
Իսանիոյ գաղութք	»	
Մեծ Բրիտանիոյ գաղութք	398,555,291	02
Ռուսիոյ պատերազմք	76,973,995	36
Իսպանիոյ գաղութք	35,073,059	
Մեքսիկա	»	
	37,686,471	16
	1,790,383,368	02

Մուրատ ֆՕՖԹՐ

վէ թէքրար մէզքիւր սու թէճրիպէ իտիլմէսինէ պիր ֆայտասը կէօրիւլմէմիշ տիր։

Տիկէր պիր մահալտէ տախի պու սու իլէ չաթալ պուլագ վէ սայր պու միսիլլու էշեա կիւմիւշ կիպի բարլայտըմըշ իսէ տէ, պիր ազ սօնրա սիմսիյահ քէսիլիպ գօլչաճա գըրըլմըշտըր։ Պէօյլէ քէնտի կէլէն պիր քիմեակիրտէն սագընըլմասընը իսթարա հաճէթ կէօրմէյիպ։

ՏՈՒՖՕՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻԵՑԻ ՕՍՄԱՆԻԵՑ

վարիտաթը մուխասսէպ իտարէսինտէն

Տէրսաատէթ վէ թէվֆիկի պաշրգխանէ նիզամնամէսի մուճիպինճէ հէր սընքի պաշրգ սէյյարը իլէ պէրաի թէնէզզուհ սայր մահի իլէ մէէյուֆ օյան զէվմթրն իչպու 1304 սէնէսի իչիւն իգթիղա իտէն բուխսաթ թէզքէրէյէրինի աղզ էյլէմէք իւզրէ նիհայէթի նիսանդն 15ինճէ գատար ճիվարընտա պուլունտրգլարը սէվահիլ մուհաֆազա իտարէյէրինէ վէ եահսօտ պաշրգխանէ նէզարէթի մէքքէզինէ միւրաճաաթլա խարճլարընը վէրէրէք մէնսուպ օյտրգլարը սանաաթլարա մախսուս թէզքէրէյէրինի արմայարը լազմ կէլէճէկկի վէ միւտտէթը մէզքիւրէ զարֆընտա կէլիպ բուխսաթ թէզքէրէսի ալմայանլարտան խարճը մէզպուրընն 3 միսլինէ միւսավի ճէզաի նագտի իսթիֆա օլընտրգտան սօնրա քէնտիյէրինէ բուխսաթ թէզքէրէսի իթա գըլընաճաղը չիմնտէն մալիւմ օյմագ իւզրէ իլանը քէյֆիյէթէ իսպիտար գրընար։

5 Նիսան 304

7—4

ՏՕԳԹՕՐ

Ս. ՌԱՖԱՅԷԼԵԱՆ

Պէյօղլանտա Շէշլէ «օթուղճը» Նոտէր։ 11

Տօգթօր Ս. Ռաֆայէլեան՝ ապրիլին 1ինճի կիւնինտէն ինթիսարէն հէր սապահ սաաթ 3տէն 6յա գատար Սթամպօլտա քէօրբիւ պաշընտա Քիւչիւքեան պիրատէրլէրին էճզախանէսինտէ պուլընըր։

Բաղար էրթէսի վէ ճումա կիւնլէրի Պէյլէրպէյլիսինտէ Շարգիյէ էճզախանէսինտէ սաաթ 7տէն 10ա գատար պուլընըպ եալընըզ ճումա կիւնլէրի խասթէկեանը մէճճանէն գապալ իսէր։

Սալը, բէնճշնպիհ վէ ճումա էրթէսի կիւնլէրի սաաթ 7տէն 10ա գատար քէնտի իգամէթկեհանտա պուլընըպ եալընըզ բէնճշնպիհ կիւնլէրի խասթալը մէճճանէն թէտավի էյլէր։

Զարշընպէհ կիւնլէրի Սամաթիատա Թըրամվայ եօլընտա Երմէնի Գաթօլիք քիլիսէսի գարշըսընտա վագը 357 նումէրօ իլէ մուրագգամ խանէտէ սաաթ 7տէն 10ա գատար մէճճանէն խասթա թէտավի իսէր։

Զէյչ.—Գատրն վէ էրքէքլէրտէ զուհուր իսէն իտրար էլ բահմ եօլը խասթալըգլարը, մէսէլա Գրէնկի խասթալըրը, գըսրրլըգ, չէհվէթսիզլիք վէ զայֆիհամ խասթալըգլար՝ խուսուսի պիր սուրէթտէ թէտավի օյունը։

—Սէլանիք վիլայէթինէ Գավայատա պունտան պիր սէնէ ագտէմ 2½ եաշընտա պիր չօճուղընը վէֆաթընտան տօղար տիւշարը էլէմ օլան զէվճէսինին պիր կիւն քէնտի քէնտիսինի կաղ իլէ եաղըպ թէլէֆ իթտիկինի կէօրէրէք չըլտրըմըշ օլան թէնէքէճի Ավարտնամ չախս՝ կէչէն հաֆթա քէնտի քէնտիսինի տէնիզ ամրպպ պօղուլմըշ տըր։

—Եէմէնտի նէչը օլունան Սէնաա կաղէթասընտա օգունտրըշնա կէօրէ, Սէնաա ճիվարընտա ախիրէն չէտիտ սօռուգլար իտուպ, հալմիա չիմտիկէ տէկին ասլա վուգուը եօգ իքէն, Պէնի Շախպ նամ տաղա եարբվ արշընը մըզտարը գար եաղմըշ տըր։

—Սուրիա վիլայէթինէ պաղը գարիյէլէրտէ զուհուր իթտիկինի կէչէն կիւն եաղտրըմըզ սրընը խասթալրընդեն էմրաֆա մէնը սիրայէթի իչիւն մէգքիւր գարիկէլէր գօրտօն ալթընա ալընմըշ տըր։

—Ապրիլին 1ինճի վէ 2ինճի կիւնիւ Պէյլրութ շէհրինտէ էմսալի ղայրը մէսպուգ օլարագ չէտիտ պիր պօրա զուհուր իտուպ, իքի կիւն միւթատիէն կէօր կիւրէմիշ, շիմէքլեր չագմըշ վէ չէտիտ պիր բիւզկեար էսմիշ տըր։ Տէնիզտէ տախի պէօյիւք ֆուրթունա օլմուշ տըր։

—55 եաշընտա վէ ծակոր նամրնտա պիր Նագգաշ՝ կէչէն կիւն հէյպէլի Ատատա պիր խանէնին եիւզիւնիւ պօրամագտա իքէն, այաղը գայրպ իսքէլէտէն այաղը գալտրրմրն իւղէրինէ տիւշէրէք վէֆաթ իթմիշ տըր։

—Գարամուսալ բէտիֆ թապուրը գօլ աղասը Ռիգա պէյ՝ գուրա մուամէլէթընտա պաղը սուի իսթիհալթը թէպէյլին իթտիկինտէն, Պաղը Սէրասքէրի մուհաքէմաթ տաիրէսի՝ մուսիպէյ հին սիկը ասքէրիտէն թարտրնա գարար վէրմիշ տըր։

ՏՈՒՑՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻԳԵԼԻ ՕՍՄԱՆԵՑԻ

մէկիսը իտարէսինէն կէլէն իլան։

Տուլունը Ումումկէ իտարէսի իլէ պիլուվաֆագա հիքիմէթը Սէնկէ ճանիպինտէն վերիլէն գարար մուճպինէ, Ռումէլի չըմէնտրֆէր թահվիլթը միսթէսնա օլարագ 1831 դեկտ. 8/20 գարարնամէսինէ տախլ օլան պիրճիսէ թահվիլթը Օսմանկէտէն 1838 մայիս 1/13 թարիխինէ գատար գայտ վէ եախօտ միւպատէլէ օլնմայան պիրճիսէ թահվիլթէն միւրուրը զէմանա թապի օլաճաղը՝ թահվիլթը մէգքիւրէ համիլէրինէ իսթարու պէյան օլընուր։

Գարարնամէի մէգքիւրը 3ինճի մատտէսինէ թէվֆիգէն 1837 դեկտ. 8/20տէ միւրուրը զէմանա թապի օլմարը լազըմ կէլէն Ռամազան թահվիլթը՝ ահքեամը սապրգ իթիղասընճա թահվիլթը սարիէյէ վերիլէն մէօկլեթէ տախլ օլաճագ տըր։

Թահվիլթէն գայտ վէ մուպատէլէ մուամէլէսի եալընը Տէրսաատէթտէ իհմա օլընարզընտան, Թիւրքիատա վէ մէմալիքը էճնէպկէյտէ մուգիմ ասկարը թահվիլթա՝ կէլէճէք մայիս 1/13է գատար Պանգը Օսմանինին Սթամպօլտա քեանն իտարէնէսինէ իրաէ օլընմայան պիրճիսէ թահվիլթէն միւրուրը զէմանա թապի օլաճաղը պէյան օլընընը։

Տէրսաատէթ 10 ապրիլ 1888

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԵՎՐՕՊԱ ՓՈՐՍԱՄԸ

Լօնտրա 24 ապրիլ

Ինկլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	099-⅞
Օսմ. էսհամը աչքլար	14-⅛
» » գաբանար	14-⅛
» » Սէրի Ա.	24-¼
» » » Պ	14-½
» » » Ս	14-
Օթոման 1871	81-¼
Օսմանլը Պանգասը	10-⅞
Ռուսիա խթիգրաղը	93-½
Մը.ցրը ասլ. մութթահլրտէ	81-⅛
» իմթիյազլը	100-⅛
Տախտա Սանկէտ Մբսբր	75-⅝
Ռոլիտ խթիգրաղը	101-¼
Մա ճառ.խթ. էսհամը 1877	-
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25-47·40

Բարիզ 24 ապրիլ

Ֆրանս. էսհ. 3 % ֆր.	83-07½
» » 4½ %	106-92½
Եէնի Օսմ. էսհամը աչքլարը	14-27½
» » գաբանարը	14-30
Մէտոդոեէ	
Սէրի Պ.	-
» Ս.	14-20
Ռումէլի չըմէնտրֆէրի	39-
Օսմանլը Բէյթիսի էսհամը	-
» Պանգասը	513-75
Գրէտի Լիոնէ	563-75
Գրէտի Ֆոնսիէ	1362-50
Լիոն ագսիոնը	1272-50
Սիւէյշ ագսիոնը	2143-75
Ռուսիա 3 ½ 1877	99-⅜
Իթալիա էսհամը	96-35
Մըսրը ֆոնտ. մութթահլրտէ	111-25
Եունան 5 % 1879	363-75
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-28

Վիէննա 24 ապրիլ

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	126-90
Ռումէլի չըմէնտրֆէրի	19-20

ԳԱԼԱԹԱ ՓՈՐՍԱՄԸ

Էսհ. ում. տիւն ագ. գաբ.	15-25
» » » էն եիւքսէք	15-27
» » » էն աչքը	15-25
Գու սարսահ աչքլարը	15-27½
Իսթիգրաղը տախիլի տիւն գաբ.	35-26
» » » էն եիւքսէք	35-26
» » » էն աչքը	35-26
» » » աչքլարը	35-27
Մըսրը մութթահլրտէ գաբ.	-
Գու սասահ աչքլարը	-
Սէրի Ա.	24-10
» Պ.	14-25
» Գ.	15-27½
Ռումէլի չըմէնտրֆէրի	39-12½
Ագչէ փարկի	7-
Ռէյթր	Դրչ. -
Հէվալէսիզ »	20·

—

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	ք.ք. 7-15
Սթամպօլ պանգասը	6-30
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4-13
Ֆրամվայ	4-07½

ԱԳՋԵԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. Լիրասը	100՝	Դրչ. տան Դրչ. Բր.
Պէյազ մէճիտկէ ֆարգը		108-10
Մէճիտիէ	»	103-
Պէշլիք	»	103-20
Ալթընըզ	»	103-20
Ինկիլիզ Լիրասը		111-16
Ֆրանսըզ ալթունը		88-12
Բօլ		90-35
Գրէտմից ալթունը		51-15
Գարպօն գայմէսի		10-78

ԹԱՍԳԻՑԻ ՔԵԱՂԸՏՐ

20)	Լիք քեաղըտ	-
50)	» »	12-10
100)	» »	-
500)	» »	-
1000)	» »	12-10
10000)	»	-

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՂԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ ճանիպը ալիսինտէն

—

Շէհրը Բամազանը չէրիֆատ ասաքիրը Շահանէյէ վերիլէք իւզրէ մուպայաա օլունճաղը էվվելճէ իլան գրլընան եիւզ պին քիյ Թրլէսթէ թօրպա չէքէրինին պէհէր քիլօսը եիւզ օն սէչ բարայա վէ օն պէշ Երիմի պին ջըյէյէ գատար բէյնիլին պէհէր գըյէսի եէտի դրուչ վէ օլ մրգտար զէյթունըն պէհէր գըյէսի եիւզ բարայա օլուպ, Նիսանը ըումինին օն սէքիզինճի բազար էրթէսի կիւնիւ պիրիւնագասա գարարը գաթիսի վերիլէճէկի, վէ էրթէսի կիւնիւ տախի թէգարրուր իտէճէք ֆիյաթլարընտան եիւզտէ պէշ թէնգիլի գապուլ իսիլէճէկինտէն, իթասընա թալիպ օլանլարընդեն Լէվգիմաթը Ումումիյէ տարէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունընը։

12 Նիսան 1888

3—1

ՊԱՂԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ ճանիպը ալիսինտէն

—

Նիզամիյէ էլպիսէ անպարընա մուպայաա օլընաճագ ալթը եիւզ մեթրօ գօյու նէֆթի Սրաեօլ չուհասընդեն պէհէր մեթրօսը էլլի իքի ղրուշա թալիպկի էօհտէսինտէ օլուպ նիսանդեն օն տէօրտունճի բէնճէչնպէհ կիւնիւնէ գատար պէհէր կիւն միւնագասասը պիլիճրա մէգքիւր կիւնտէ գարարը գաթիսի վերիլէճէկինտեն, իթասընա թալիպ օլանլարը եէվմը մեգքիւրտէ մագամը Սէրասքէրի Լէվգիմաթը Ումումիյէ տարէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

11 Նիսան 1888

3—2

ՊԱՂԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ ճանիպը ալիսինտէն

—

Պէյրութ իլէ Սայտա վէ Հօրտա պուլունաճագ հէր սընքի ասաքիրը Շահանէ իչիւն միւպայաա օլընաճագ էրզագ տան Նանը ազիզին պէհէր գըյէսի 49

Ֆագիգին	55
Պէքսիմէթին	59
Լահմին	162
Բուղէնը սատէնին	390
Շէքերին	124
Տիմաթի բիրինճինին	80
Բէչիտ բիրինճինին	89
Զէյթին	160
Զէյթունին	94
Սօղանը	18
Նօհուտրին	50
Պուլկուրը	60
Տէօրիմիշ հընթանին	70
Ֆասուլեանին	62
Թուզին	28
Սիրքէնին	38
Գուրու Իզմիր բէզագը իւզիմինին	84
Շաիրին	29
Սամանին	8
Հաթ ապին	5
Քէօմիւրին	15
Սբարայէթ մօմրնին	288

Թարապլուս սապօնընը 159 բարատա չէրաիթը մուգարբէրէսի իլէ մահալի թալիպկի էօհտէսինտէ օլուպ, Նիսանդեն օն իւչիւնճի չարշէնպէհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վերիլէճէ. կինտեն, իթասընա թալիպ օլանլարը եէվմը մեգքիւրտէ մագամը Սէրասքէրի Լէվգիմաթ տարէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

11 Նիսան 1888

2—2

ՊԱՂԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ ճանիպը ալիսինտէն

—

Նիզամիյէ էլպիսէ անպարընա մուպայաա օլընաճագ ալթը եիւզ մեթրօ գօյու նէֆթի Սրաեօլ չուհասընդեն պէհէր մեթրօսը էլլի իքի ղրուշա թալիպկի էօհտէսինտէ օլուպ նիսանդեն օն տէօրտունճի բէնճէչնպէհ կիւնիւնէ գատար պէհէր կիւն միւնագասասը պիլիճրա մէգքիւր կիւնտէ գարարը գաթիսի վերիլէճէկինտեն, իթասընա թալիպ օլանլարը եէվմը մեգքիւրտէ մագամը Սէրասքէրի Լէվգիմաթը Ումումիյէ տարէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունընը։

12 Նիսան 1888

3—1

ՊԱՂԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ ճանիպը ալիսինտէն

—

Նիզամիյէ էլպիսէ անպարընա մուպայաա օլընաճագ ալթը եիւզ մեթրօ գօյու նէֆթի Սրաեօլ չուհասընդեն պէհէր մեթրօսը էլլի իքի ղրուշա թալիպկի էօհտէսինտէ օլուպ, Նիսանդեն օն իւչիւնճի չարշէնպէհ կիւնիւնէ գատար գաթիսի վերիլէճէ. կինտեն, իթասընա թալիպ օլանլարը եէվմը մեգքիւրտէ մագամը Սէրասքէրի Լէվգիմաթը Ումումիյէ տարէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

11 Նիսան 1888

2—2

ՊԱՂԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ ճանիպը ալիսինտէն

—

Պաղը վալի Սէրասքէրի մաթպասընդեն լիթօկրաֆիա վէ ճէրիտէ գրսմարը իլէ Պաղը Սէրասքէրի ագլամը իչէն պիր սէնէլիք լուզումի օլան միւխթէլիֆ իւլ ճինս քեաղըտընդեն նիւմունէլէրի Մուհասեպաթ տաիրէսի գրսմը սանիսի բիյասէթի օտասընտա մահֆուզ օլտըրընտան, վէ պու քեաղըտալար հանկը ֆապրիգալարընդեն օլտըրը վէ պէհէր թօրընդեն նէ սրգլէթտէ պուլունտրը՝ իւզերլէրինտէ մուհարբէր օլտրը կիպի, ֆիյաթը տախի մուրագամ պուլունտրընտան, կէլիպ պու քեաղըտալարը կէօրէրէք վէ հանկը ֆապրիգանդեն մալի իտուկինի վէ պէհէր թօրընդեն նէ սրգլէթտէ վէ նէ նէֆասէթտէ օլտրընդը վէ ֆիյաթը սապրգասը նէ իտուկինի ադնայարագ, ֆիյաթը սապրգասան իտեճէքլերի թէնզիլմաթը մէգքիւր օտասընա օլան ճէսմվէրը մախսուսընա իշարէթ իմմէլերի, վէ մահը ճարիի ըումինին օն իւչինճի չարշէնպէհ կիւնիւ տախի գարարը գաթիսի վերիլէճէկ տիր։

11 Նիսան 1888

2—2

ՊԱՂԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ ճանիպը ալիսինտէն

—

Նիզամիյէ էրզագ անպարը իչիւն միւպայասը մինճագասայա վաղ օրընան եիւզ պին գըյէ գուրու սաղընդն պէհէր գըյէի ճէտիտի օն եէտի բարայա թալիպկի էօհտէսինտէ օլուպ նիսանդեն օն իւչիւնճի չարշէնպէհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վերիլէճէկինտէ վէ էրթէսի բէնճէչնպէհ կիւնիւ տախի եիւզտէ պէշ թէնգիլի գապուլ օլունաճաղտան, թէնգիլի ֆիյաթլա իթասընա թալիպ օլանլարը Լէվգիմաթը Ումումիյէ տարէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունընը։

9 Նիսան 1888

3—3

Պուլկար Տաղը մաէնինին 303 սէնէսի հասրլաթընտան օլուպ, ֆիրուխթը խուսուսը կէչէնտէ իլան գրլընան 60017 տիրհէմը ճէտիտ 913 քիսուր սիմ խայիսին պէհէր տիրհէմը ճէտիտի եանի պիր կրամը 25 բարա 50 սանթիմտէ վէ 235 տիրհէմը ճէտիտ 919 քիսուր ալթունին պէհէր տիրհէմը ճէտիտի եանի պիր կրամը 14 պուչուգ ղրշ.տա թալիպի էօհտէսինտէ իսէ տէ, ֆիյաթը մէգքիւրէ հատտը լայզրընը պուլմատրը ճիհէթլէ, միւտեթը միզայտէ չէհրը նիսանդեն 19ինճը սալը կիւնինէ գատար թէմմուտ իտիլիշ օլտրընընտան, մեգքիւր էլ մրգտար սիմ վէ ալթունա ֆիյաթը մեգքիւրտէն գիյատէյ թալիպ օլանլարընդեն եէվմը մեգքիւր զայէսինէ տէկին Օրման վէ Մէտանին իտարէի ումումիյէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի իլան օլունընը։

12 Նիսան 304

Զուրէպա խասթախանէսի իչիւն 1077 ճէտիտ գըյէյէ գատար միւպայասընա լիզումի կէօրէնէն Այվալըզ սապունընդն միւնագասա բուսուլասրնտա մուհարբէր չէրաիթի վէճճէկլէ պէհէր աթիգ գըյէսի 3 ղշ. 38 բարատա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ նիսանդեն 16ինճը ճումատա երթէսի կիւնիւ տասթ 10ա գատար հէր գայ բարա վէ բաղար էրթէսի կիւնիւ 100տէ 5 թէնգիլ իտիլիր իսէ գապուլ օլունուպ անտէն սօնրա թէնգիլ գապուլ օլընմայաճաղընտան, նօգասանը յլա իթասընա թալիպ օլանլարը վագթը մէգքիւրտէն էվվել եվգաֆը Հիւմայուն մէճլիսը իտարէսինէ կէլմէլէրի։

12 Նիսան 304

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

Եվրագը հավասիվէ պէյան ու իլան գրլընընը վէճճ իլէ, հէր նէվի մահիւլթը վագթիկէնին իչուս 304 սէնէսի մարթը իպթիտասրնտան մայիսին նիհայէթինէ գատար նրսքը նագտէն վէ նրսքը տիկէրի խագնէի Եվգաֆը Հիւմայուն սուլթ վէ սէրկի վէ գուբօնը իլէ իհալէ գըլընճաղընտան, պու գասիլտէն աթիւզգիր մահիւլթը մուայյէն օլան 4 հաֆթա միւտեթը իլանընտան 4ինճի իլան միւտեթի օլան իչուս 304 սէնէսի մարթընդն 11ինճի բաղար էրթէսի կիւնունտէն մարթը 18ինճի բաղար էրթէսի կիւնունէ գատար թալիպ օլանլարը գըյմէթը մուհամմէնէլերինին էօրունէ միւսաֆիր թէէմին ագչէլերիկէ պէրասէր Մահիւլաթ խասրէսինէ միւրաճաաթ իթմէլերի լազըմկելէճէնի՝ Թիւրքէճ Թաղէթ վէ Թէրճէմանը Հաֆէզ Ֆրանսըզա Մէնրեօր վէ Բուսնա Գրանրինրինա-Բելլ կաղէթասրյա իլան գըլընընը կիպի, ձերէրէ Շարէյէ կաղէթասրյա տախի 4ինճի տէփա օլարագ պէյան ու իլան օլունուր։

· · 4 · · 20000 (1)·— Տէմիր Գարուտա Տայէ Խաթուն մահալլէսինտէ Գում մէյտանը ճատտէսինտէ էյհամ իպրահիմ բաշա վէ Խասէքի Սուլթան վագֆիարընտան թէրպիէն 91 մէթրօ արաստա մէպնի 3 օտա վէ 2 սուփա վէ 1 գույու վէ 76 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախչապ 1 պապ մէնզիլ։ Միւնասիսի Նագիֆ։

· · 21 · · 8000·—Իսկիւտարտա Սէլամի Ալի էֆէնտի մահալլէսինտէ Բարաք Ագրահամ օսգաղընտա Շէյխ Օսման էֆէնտի վագֆընտան թէրպիէն 70 մէթրօ արաստա մէպնի 3 օտա վէ 1 սուփա վէ 1 գույուլը միշթէմիլ ախչապ 1 պապ մէնզիլ։ Հաֆի Հիւսէյին։

· · 10 · · 3300·— Գասըմ Բաշատա Բիպլի բաշի սաղիր մահալլէսինտէ Ճէվիզ Ալթը օսգաղընտա Շիհաբիֆէնդի Հիւսէյին էֆէնտի վագֆընտան թէրպիէն 72 մէթրօ արաստա 2 եէր օտա վէ 1 սուփա վէ 1 գույու վէ 91 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախչապ մէնզիլ։ Հաֆի Հիւսէյին։

· · 3 · · 6000·—Իսկիւտարտա Թէնպէլ Հաֆի Մէհմէտ մահալլէսինտէ Սարմաշրգ օսգաղընտա Հարէմէյն իւշ Շէրիֆէյն վագֆընտան թէրպիէն 45 մէթրօ արաստա մէպնի 3 օտա վէ 1 սուփա վէ 1 գույու վէ 18 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախչապ 1 պապ մէնզիլ։ Հաֆի Օսման։

· · 16 · · 19750·—Ագսէրայտա Զագըր աղա մահալլէսինտէ Տավուտ Բաշա իպրէյէսի ճատտէսինտէ Հարէմէյն իւշ Շէրիֆէյն վագֆընտան թէրպիէն 91 մէթրօ արաստա 4 օտա վէ 2 սուփա վէ 1 սանտրգ օտասը վէ 1 գույու վէ 30 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախչապ 1 պապ մէնզիլ։ Նագիֆ։

· · 18, 20 · · 40000·—Դալաթատա Քէմանքէշ Գարա Մուսթաֆա Բաշա մահալլէսինտէ Պէյզատէ օսգաղընտա էլհամ Գասըմ Քէնանի վագֆընտան թէրպիէն 76 մէթրօ արաստա 8 օտա 4 սուփա վէ 1 սարնըճ վէ շէհրի 300 ղրուշ քիրալը 1 պապ մէնզիլ իլէ թահ. թընտա 200 ղրուշ քիրպա միթէկամիլ մէսատտա տիւքքանընն 3 հիսէտէն 2 հիսէսի։ Նագիֆ։

· · 11 · · 2000·—Թօբխանէտէ Մուհիտտին Ֆէնարի մահալլէսինտէ Զուգուր Ճումա ճատտէսինտէ Մուամինէ խաթունն վէ մալա Ֆէնարի վագֆլարըլյա մախլութ թէրպիէն 81 զըրա 5 բարմագ 1 պապ գահվէ տիւքքանընա մախլութ Օլլա Ֆէնարի վագֆընտան 18 զըրա 3 բարմագ մահալին նրսքի հիսէսի։ Հաֆի Ահմէտ։

· · 9, 9, 9 · · 16920·— Լանկատա Զաքըր աղա նամը տիկէր Մէրեմէվ մահալլէսինտէ Լանկա ճատտէսինտէ Հաճա Բիրի Մէհմէտ էֆէնտի վէ էվգաֆը սահրէ իլէ մահալութ թէրպիէն 1148 զըրա 12 բարմագ 1 զրբա գանագ արասընընն 638 զըրա մահալի։ Հաֆի Ահմէտ։

· · 9 · · 3250·— Գասըմ Բաշատա Եահեա Բէթիխուտա մահալլէսինտէ Սիլիհտար Եաղուպ աղա օսգաղընտա թէրպիէն 38 մէթրօ արաստա 3 օտա վէ 1 սուփա վէ 1 գույուլը միշթէմիլ ախչապ 1 պապ մէնզիլին նրսքի հիսէսի։ Հաֆի Հիւսէյին։

· · 4 · · 1750·—Մէվլէվիխանէ գուրպինտէ Քեաթիպ Մուրատ մահալլէսինտէ վէ Ճամի Հէրիֆի օսգաղընտա Ֆէտահ Մուսթաֆա էֆէնտի վագֆընտան թէրպիէն 60 մէթրօ արաստա մէպնի 3 օտա վէ 1 սուփա վէ 1 գույու վէ 76 մէթրօ պաղչէյի միշթէմիլ ախչապ 1 պապ մէնզիլին նրսքի հիսէսի։ Հաֆի Հիւսէյին։

· · 8, 10 · · 20625·— Թօբխանէտէ Սէֆթէր Բէթխուտա մահալլէսինտէ Էօրթիլ Ալթը օսգաղընտա Թիւլպէնտիզատէ էլհամ Մուսթաֆա էֆէնտի վագֆընտան թէրպիէն 228 մէթրօ արաստա 9 օտա վէ 2 սուփա վէ 2 գույու վէ 152 մէթրօ պաղչէյի միշթէմիլ վէ շէհրի 145 ղրուշ քիրալը 2 զրթա թէմմասիլ իլէ 2 պապ մէնզիլ 1 զրթա թէմմասիլ մուայյէն օլան մահալինին 3 հիսէտէն 6 հիսէսիյլէ տիկէր թէմմասիլ օլան մուայյէն մահալինին քէզալիք 8 հիսէտէն 1 հիսէսի։ Էմին աղա։

· · 7 · · 3000·— Թօբխանէտէ Սէֆթէր Բէթխուտա մահալլէսինտէ Պօտթան Իչի օսգաղընտա Քեաթիպ Մուսթաֆա էֆէնտի վագֆընտան թէրպիէն 91 մէթրօ արաստա ֆէվգինտէ 1 օտա պաղչէյի միշթէմիլ վէ շէհրի 150 ղրուշ քիրալը քեարկիր 1 պապ մաղազանը 5 հիսէտէն 1 հիսէսի։ Հաֆի Ահմէտ։

· · 3 · · 2500·— Գասըմ Բաշատա Իչէմ Ահմէտ էֆէնտի մահալլէսինտէ Ուֆագ Քէօրբիւ օսգաղընտա Իչէմ Ահմէտ էֆէնտի վագֆընտան թէրպիէն 53 մէթրօ արաստա մէպնի 2 օտա վէ 1 սուփա վէ 1 գույու վէ 43 մէթրօ պաղչէյի միշթէմիլ ախչապ 1 պապ մէնզիլին նրսքի հիսէսի։ Հաֆի Ահմէտ։

· · 62 · · 2000·— Շէհրի Էմինինտէ Ճաֆիէր աղա մահալլէսինտէ Սէրայ Մէյտանը օսգաղընտա Սուլթան Մահմուտ Խանը Եվվել վագֆընտան թէրպիէն 60 մէթրօ արաստա մէպնի 3 օտա վէ 1 սուփա վէ 1 գույու վէ 301 մէթրօ պաղչէյի միշթէմիլ ախչապ վէ խարապ 1 պապ մէնզիլին նրսքի հիսէսի։ Էմին աղա։

· · 24 · · 7000·—Զարչուի քէպիրտէ Հէքքեաքլար ճատտէսինտէ Հարէմէյն կէտիքեաթընտան թէրպիէն 6 մէթրօ արաստա շէհրի 60 ղրուշ քիրալը 1 պապ հէքքեաք տիւքքանընը կէտիկինին նրսքի հիսէսի։ Էմին աղա։

· · 38 · · 3000·—Մահմուտ Բաշատա Հաճի Քէօչէք մահալլէսինտէ Զօրապտը խանը Քէվգանխինտէ Բիպլի բաշի քէպիր վագֆընտան թէրպիէն 12 մէթրօ արաստա շէհրի 25 ղրուշ քիրալը ախչապ վէ խարապ 1 պապ օտանընն պլիթիւնի։ Հաֆի Ահմէտ։

· · 41, 43 · · 8000·—Թաֆալատա Սանտալը Տիյանանի օսգաղարընտա Քէօչէք Օսման աղա վագֆընտան թէրպիէն 114 մէթրօ արաստա 5 օտա 2 սուփա վէ 1 գույուլը միշթէմիլ վէ 2 օտասընտա շէհրի 40 ղրուշ քիրալը ախչապ 1 պապ մէնզիլ։ Հաֆի Ահմէտ։

· · 27 · · 3000 · · 3600·— Իսկիւտարտա Քէֆշէ մահալլէսինտէ Բարմագ Գարու օսգաղընտա Նէֆիւ Հարէմէյն իւշ Շէրիֆէյն վագֆընտան թէրպիէն 45 մէթրօ արաստա 2 օտա 1 գույու վէ 450 մէթրօ պաղչէյի միշթէմիլ ախչապ 1 պապ մէնզիլը էմին աղա։

· · 98 · · 15000·— Մահմուտ Բաշատա Տայէ Խաթուն մահալլէսինտէ Թարագճըլար ճատտէսինտէ Հաճի Սութան վագֆընտան միլքի վէ էվգաֆ կէտիքեաթընտան կէտիկի օլմագ իւզրէ թէրպիէն 45 մէթրօ արաստա շէհրի 120 ղրշ. քիրալը քեարկիր 1 պապ մաղազանը նրսքի հիսէսի։ Էօրիւճիւ Ահմէտ։

· · 164 · · 10000·— Զարչուի քէպիրտէ Եաղլըզճըլար օսգաղընտա Հարէմէյն կէտիքեաթընտան թէրպիէն 4 մէթրօ արաստա շէհրի 120 ղրշ. քիրալը քեարկիր 1 պապ եազմա եէմէնիճի տիւքքանընը բուպ հիսէսի։

· · 26,28 · · 12000·— Գոճա Մուսթաֆա Բաշատա Սանճագտար Խայրատտին մահալլէսինտէ Տէմիրճի Ոսկեան օսգաղընտա բուզանճէ քեաթիպի էլհամ Իպրահիմ էֆէնտի վագֆընտան թէրպիէն 45 մէթրօ արաստա 3 օտա, 1 սուփա վէ 1 գույուլը միշթէմիլ ախչապ վէ շէհրի 100 ղրշ. քիրալը 1 պապ մէնզիլ իլէ խթիսասինտէ տուխանի միլքին պլիթիւնի։ Էօրիւճիւ Ահմէտ։

· · 302 · · 1833 · — Պէյօղլուքտէրէ գարիյէսինտէ Պէյօղլուքտէրէ ճատտէսինտէ Այլէէ հանըմ վագֆընտան միլքի վէ էվգաֆ կէտիքեաթընտան կէտիկի օլմագ իւզրէ թէրպիէն 63 մէթրօ արաստա 2 օտա վէ զահրընտա 15 մէթրօ պաղչէ վէ շէհրի 215 ղրշ. քիրալը միլք մակէտիք ախչապ 1 պապ պագգալ տիւքքանընընն 120 սէհիմտէն 10 սէհիմ հիսէսի։ Էօրիւճիւ Ահմէտ։

· · 11 · · 10000 · — Թօբխանէտէ Ճիհանգիր մահալլէսինտէ Ճիհանգիր ճատտէսինտէ սէրթօբի Մէհմէտ Էմին էֆ. վագֆընտան թէրպիէն 67 մէթրօ պիր գըթա մէնզիլ արասը։ Հաճի Ահմէտ։

· · 40 · · 5716·— Պէպէքտէ Պէպէք ճատտէսինտէ թէրպիէն 430 մէթրօ մահալատ ճամէքեան մահալի իլէ տէրուինը համմամ վէ 10 գուրնա 2 հարթէ վէ 1 գույու վէ 152 մէթրօ քիւչան մահալինի միւշթէմիլ վէ շէհրի 800 ղրշ. քիրալը պիր պապ համմամդն 14 հիսէտէն 15 հիսէսի։ Մէհմէտ աղա։

· · 9 · · 7000·—Խասքէյտէ Ապտիս սէյլամ մահալլէսինտէ Թիւրպէ օսգաղընտա Սուլթան Պայազիտ Խանը վէլի վագֆընտան թէրպիէն 53 մէթրօ արաստա 6 օտա վէ 1 գույու վէ 22 մէթրօ պաղչէ վէ 1 սարնըճը միշթէմիլ վէ շէհրի 50 ղրուշ քիրալը ախչապ 1 պապ մէնզիլ։ Մէհմէտ աղա։

· · 8 · · 14000·—Ագսէրայտա Ղուրէպա Հիւսէյին աղա մահալլէսինտէ Գարա Մէհմէտ Բաշա օսգաղընտա քէրսթէճէի Ալի չէլեպի վագֆընտան թէրպիէն 45 մէթրօ արաստա 3 օտա վէ 1 սուփա վէ 1 գույուլը միշթէմիլ ախչապ 1 պապ մէնզիլին նրսքի հիսէսի։ Հաճի Հիւսէյին։

· · 4 · · 1750·—Մէվլէվիխանէ գուրպինտէ Քեաթիպ Մուրատ մահալլէսինտէ վէ Ճամի Հէրիֆի օսգաղընտա Ֆէտահ Մուսթաֆա էֆէնտի վագֆընտան թէրպիէն 60 մէթրօ արաստա մէպնի 3 օտա վէ 1 սուփա վէ 1 գույու վէ 76 մէթրօ պաղչէյի միշթէմիլ ախչապ 1 պապ մէնզիլին նրսքի հիսէսի։ Հաճի Հիւսէյին։

· · 8, 10 · · 20625·— Թօբխանէտէ Սէֆթէր Բէթխուտա մահալլէսինտէ Էօրթիլ Ալթը օսգաղընտա Թիւլպէնտիզատէ էլհամ Մուսթաֆա էֆէնտի վագֆընտան թէրպիէն 228 մէթրօ արաստա 9 օտա վէ 2 սուփա վէ 2 գույու վէ 152 մէթրօ պաղչէյի միշթէմիլ վէ շէհրի 145 ղրուշ քիրալը 2 զրթա թէմմասիլ իլէ 2 պապ մէնզիլ 1 զրթա թէմմասիլ մուայյէն օլան մահալինին 3 հիսէտէն 6 հիսէսիյլէ տիկէր թէմմասիլ օլան մուայյէն մահալինին քէզալիք 8 հիսէտէն 1 հիսէսի։ Էմին աղա։

· · 7 · · 3000·— Թօբխանէտէ Սէֆթէր Բէթխուտա մահալլէսինտէ Պօտթան Իչի օսգաղընտա Քեաթիպ Մուսթաֆա էֆէնտի վագֆընտան թէրպիէն 91 մէթրօ արաստա ֆէվգինտէ 1 օտա պաղչէյի միշթէմիլ վէ շէհրի 150 ղրուշ քիրալը քեարկիր 1 պապ մաղազանը 5 հիսէտէն 1 հիսէսի։ Հաճի Ահմէտ։

· · 3 · · 2500·— Գասըմ Բաշատա Իչէմ Ահմէտ էֆէնտի մահալլէսինտէ Ուֆագ Քէօրբիւ օսգաղընտա Իչէմ Ահմէտ էֆէնտի վագֆընտան թէրպիէն 53 մէթրօ արաստա մէպնի 2 օտա վէ 1 սուփա վէ 1 գույու վէ 43 մէթրօ պաղչէյի միշթէմիլ ախչապ 1 պապ մէնզիլին նրսքի հիսէսի։ Հաճի Ահմէտ։

· · 62 · · 2000·— Շէհրի Էմինինտէ Ճաֆիէր աղա մահալլէսինտէ Սէրայ Մէյտանը օսգաղընտա Սուլթան Մահմուտ Խանը Եվվել վագֆընտան թէրպիէն 60 մէթրօ արաստա մէպնի 3 օտա վէ 1 սուփա վէ 1 գույու վէ 301 մէթրօ պաղչէյի միշթէմիլ ախչապ վէ խարապ 1 պապ մէնզիլին նրսքի հիսէսի։ Էմին աղա։

· · 24 · · 7000·—Զարչուի քէպիրտէ Հէքքեաքլար ճատտէսինտէ Հարէմէյն կէտիքեաթընտան թէրպիէն 6 մէթրօ արաստա շէհրի 60 ղրուշ քիրալը 1 պապ հէքքեաք տիւքքանընը կէտիկինին նրսքի հիսէսի։ Էմին աղա։

· · 38 · · 3000·—Մահմուտ Բաշատա Հաճի Քէօչէք մահալլէսինտէ Զօրապտը խանը Քէվգանխինտէ Բիպլի բաշի քէպիր վագֆընտան թէրպիէն 12 մէթրօ արաստա շէհրի 25 ղրուշ քիրալը ախչապ վէ խարապ 1 պապ օտանընն պլիթիւնի։ Հաճի Ահմէտ։

· · 41, 43 · · 8000·—Թաֆալատա Սանտալը Տիյանանի օսգաղարընտա Քէօչէք Օսման աղա վ